

O toponimima u oporukama lovranskoga notarskog ureda iz druge polovice 18. stoljeća

Nežić, Ivana

Source / Izvornik: **Zbornik Lovranščine, 2019, 6, 119 - 157**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:186:805639>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-10**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences - FHSSRI Repository](#)

Ivana Nežić

Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Odsjek za kroatistiku

Sveučilišna avenija 4, HR-51000 Rijeka

irepac@ffri.hr

O TOPONIMIMA U OPORUKAMA LOVRANSKOGA NOTARSKOG UREDA IZ DRUGE POLOVICE 18. STOLJEĆA

U Državnome arhivu u Rijeci kao dio fonda *Javni bilježnici Rijeke i okolice* pohranjene su isprave lovranskoga notarskog ureda koje su obimno vrelo podataka za istraživanje povijesti Lovrana, Lovranštine i susjednih općina u 18. i 19. stoljeću, a ujedno sadržavaju i vrlo vrijednu jezičnu građu. U dosadašnjim je istraživanjima arhivskoga fonda lovranskoga javnobilježničkog ureda druge polovice 18. stoljeća upozoravano na veliko onimijsko bogatstvo, koje se krije primarno u oporukama na talijanskome jeziku, kao poticajan izvor za različita onomastička istraživanja. Budući da je već opisana antroponimijska građa iz 141 oporuke pisane talijanskim jezikom u razdoblju od 1756. do 1796. godine te da su toponimi koji su u tim oporukama zabilježeni bili tek manjim dijelom zahvaćeni u studijama o suvremenoj toponimiji Lovrana i Lovranštine, u fokusu je istraživanja ovoga rada cjelokupna toponimijska građa sadržana u 150 oporuka, pisanih hrvatskim i talijanskim jezikom, nastalih u istome vremenskom razdoblju. Donosi se cjelovit popis i opis ekscerpiranih ojkonima i mikrotoponima, a obimna se mikrotoponimijska građa raščlanjuje prema motivacijskome kriteriju te prema strukturnome i tvorbenom kriteriju, ne bi li se u konačnici dobila što potpunija slika toponimije lovranskoga kraja u drugoj polovici 18. stoljeća.

Ključne riječi: Lovran, 18. stoljeće, oporuke, toponimija, ojkonimi, mikrotoponimi

1. Uvod

U Državnome arhivu u Rijeci kao dio fonda *Javni bilježnici Rijeke i okolice* pohranjene su isprave lovranskoga notarskog ureda koje su obimno vrelo podataka za istraživanje povijesti Lovrana, Lovranštine i susjednih općina u 18. i 19. stoljeću, a ujedno sadržavaju i vrlo vrijednu jezičnu građu. Ta zbirka isprava pod signaturom HR-DARI-41 (interna signatura JU-3) u nekoliko svezaka sadržava

oporuke i druge slične privatne isprave, pisane većinom talijanskim jezikom, nastale u razdoblju od 1756. do 1810. godine. U posljednjemu je desetljeću dio isprava iz toga fonda bio predmetom nekoliko različitih istraživanja: 2012. godine objavljeni su prijepis i transkripcija devet oporuka pisanih hrvatskim jezikom (Eterović i Eterović 2012), a 2013. godine isti je korpus podvrgnut povijesnoj i jezičnoj raščlambi (Eterović i Eterović 2013). Druga su pak istraživanja bila usmjerena na oporuke pisane talijanskim jezikom pa je tako 2014. godine objelodanjen rad o antroponimima (osobnim imenima, prezimenima i nadimcima) iz 141 oporuke na talijanskome jeziku u razdoblju od 1756. do 1796. godine (Doričić i Eterović 2014), a u posljednjemu je istraživanju iz 2016. godine u fokusu bila pokretna imovina koja se u tim oporukama navodi i koja je poslužila za rekonstrukciju fragmenata svakodnevice stanovnika Lovrana i njegove okolice u vrijeme njihova nastanka (Doričić i Eterović 2016).

Od samoga početka sustavnih istraživanja arhivskoga fonda lovranskoga javnobilježničkog ureda druge polovice 18. stoljeća upozoravano je na veliko onimijsko bogatstvo, koje se krije primarno u oporukama na talijanskome jeziku, kao poticajan izvor za različita onomastička istraživanja te na njihovu važnu ulogu u popunjavanju onimijske slike ne samo Lovrana i Lovranštine nego i širega područja (primjerice, susjednih komuna Veprinca i Mošćenica) (Eterović i Eterović 2012: 41; Doričić i Eterović 2014: 163). Prilogom o antroponimijskoj građi iz 2014. godine (Doričić i Eterović 2014) zahvaćen je samo jedan dio onimijske građe koja je u njima sadržana, dok se toponimijska građa dosad nalazila na margini znanstvenih interesa, bivajući tek dijelom zahvaćena u recentnim radovima o suvremenoj toponimiji Lovrana i Lovranštine, preciznije, u trima radovima o mikrotoponimiji Tuliševice (Eterović i Babić 2014), o mikrotoponimiji Lovranske Drage i Visoča (Eterović 2016) te o obalnoj toponimiji Lovranštine (Eterović 2018)¹. Stoga će se ovim radom pokušati popuniti ta praznina: popisom i opisom toponimijske građe ekscerpirane iz 150 oporuka lovranskoga notarskog ureda, kao i njezinom analizom, nastojat će se zaokružiti slika onimijske slike Lovrana i Lovranštine u drugoj polovici 18. stoljeća.²

2. Korpus i metodologija istraživanja

Istraživanje za ovaj rad ograničeno je na 24. svezak fonda *Javni bilježnici Rijeke i okolice* koji sadržava najstariji dio oporučne građe nastale od 1756. do 1796. godine. Oporuke su pisane modernom kancelarijskom kurzivnom humanistikom; među njima je 141 oporuka sastavljena na talijanskome jeziku, a devet

1 U trima navedenim radovima uz dio se suvremene mikrotoponimijske građe Lovrana i Lovranštine navode i napomene o njihovim potvrdama iz dijela oporučnoga korpusa lovranskoga notarskog ureda druge polovice 18. stoljeća, no nije se pristupilo temeljitoj ekscerpciji i analizi cjelovite toponimijske građe koju taj korpus sadržava. Usp. Eterović i Babić 2014: 206; Eterović 2016: 171.

2 O dosadašnjim istraživanjima toponimije Lovrana i Lovranštine više v. u Eterović i Babić 2012: 191; Eterović 2016: 164; Eterović 2018: 216.

ih je na hrvatskome jeziku. S obzirom na to da je nevelika toponimijska građa iz oporuka pisanih hrvatskim jezikom zapravo potpuno podudarna s onom iz oporuka na talijanskome jeziku (preciznije, svi toponimi koji se u njima ovjeravaju zabilježeni su i u oporukama pisanim talijanskim jezikom), korpus ovoga istraživanja čini svih 150 oporuka iz navedenoga 24. sveska.

Iz toga su korpusa ekscerpirani toponimi, nakon čega se pristupilo njihovoj transkripciji. Kao što je već u ranijim istraživanjima ovoga korpusa bilo istaknuto, „ispravno čitanje onima u ispravama pisanim talijanskim jezikom nije nimalo lak zadatak“ (Doričić i Eterović 2014: 166): riječ je o vrlo zahtjevnu i osjetljivu postupku koji pretpostavlja vrlo dobro poznavanje onimije pojedinoga područja, pri čemu je nužno i utvrđivanje temeljnih načela grafijskoga sustava kojim se predočuju hrvatski fonemi. U prethodnim je radovima o oporukama pisanim talijanskim jezikom zaključeno da je nenormirana latinička grafija kojom su se služili notari lovranskoga ureda oblikovana po talijanskome uzoru i da je ona podudarna s grafijom iz oporuka pisanih hrvatskim jezikom, ali i da je ta grafija ipak „više-manje usustavljena, što govori u prilog pretpostavci o postojanju već ustaljene prakse bilježenja hrvatskoga jezika latinicom talijanskoga tipa“ (Doričić i Eterović 2014: 168). Tijekom ovoga istraživanja, a što je vjerojatno uvjetovano građom koja se u najvećoj mjeri bilježi u izvornome, hrvatskome (čakavskom) liku, pokazalo se da u grafijskim rješenjima ipak postoji veći broj nedosljednosti i višestrukosti nego što je to bilo primijećeno u istraživanjima koja su prethodila ovomu, što je dijelom otežalo transkripciju toponimijske građe, no u dvojbena situacijama od velike pomoći bila dostupna literatura o suvremenoj toponimiji Lovrana i Lovranštine (Eterović i Babić 2014; Eterović 2016; Eterović 2018). Za dio primjera ni uz pomoć pregleda postojećih grafijskih rješenja zabilježenih u oporukama (usp. Eterović i Eterović 2012: 39–41; Doričić i Eterović 2014: 167), ni uz konzultiranje drugih izvora sa suvremenom toponimijskom građom toga prostora nije bilo moguće ponuditi jedinstvenu transkripciju (npr. zapis *Mouiza* može se iščitati i kao *Movica* i *Moviča*, zapis *Pezovo* kao *Pecovo* i kao *Pečovo*, zapis *Scocanovaz* kao *Skocanovac*, *Škocanovac*, *Skočanovac* i *Škočanovac* i sl.). U takvim se slučajevima navode sve potencijalne transkripcije konkretnoga primjera koje se međusobno odvajaju kosom crtom (npr. *Movica/Moviča*, *Pecovo/Pečovo*, *Skocanovac/Škocanovac/Skočanovac/Škočanovac* itd.). Desetak toponima nije bilo moguće potpuno pročitati (zbog zamrljanosti, oštećenja ili posve nečitka rukopisa) te oni nisu uvršteni u građu.

Ekscerpacijom i transkripcijom toponima iz odabranoga korpusa dobivena je građa koja je zatim podvrgnuta daljnjim raščlambama, odnosno klasifikacijama i opisima uobičajenima u suvremenim hrvatskim toponomastičkim studijama.

3. Toponimi u oporukama lovranskoga notarskog ureda iz druge polovice 18. stoljeća

U istraživanju koje je bilo usmjereno na antroponime u oporukama koje su korpusom ovoga istraživanja, a koje su pisane talijanskim jezikom, istaknuto je da oni najvećim dijelom dolaze u talijanskome liku te su samo iznimno i slučajno potvrđene i hrvatske varijante antroponima (Doričić i Eterović 2014: 168). S toponimijskom je građom istoga korpusa situacija dijametralno suprotna: najveći se broj toponima u njima bilježi u izvornome, hrvatskome (čakavskom) liku, a vrlo ih je malo zapisano u talijanskome liku. Pritom se dio ojkonima potvrđuje u talijanskome liku, ali najveći je dio toponimijske građe – mikrotoponimi³ – zapisan u hrvatskome liku. Zbog toga je taj dio toponimijske građe pogodan i za proučavanje fonetsko-fonoloških, morfoloških i tvorbenih osobitosti koje se u njima potvrđuju, pri čemu je njihova tvorbeno analiza dobrim dijelom uključena u ovaj rad⁴, dok se na preostale jezične razine ovom prilikom nećemo osvrnati.

Manji dio toponima potvrđuje se u hibridnim talijansko-hrvatskim inačicama u kojima je jedan dio dvorječnoga toponima zadržan u hrvatskome liku, a drugi je dio preveden na talijanski jezik: *Dolac Grande, Dolac Vecchio, Dolčić Superiore, Inferiore Kalac, Njiva Grande, Piccole Šijce, Selo Vecchio, Sinokoše Inferiori, Sinokoše Superiori, Žlebi Superiori, Superiore Kalac, Superiori Dražice, Teržan Superiore, Vecchio Dolac; Sopra Bajok, Sopra Bar*. Vidljivo je da je većina primjera strukture *odnosni ili opisni pridjev + toponim* (u neutralnome ili inverznom redosljedu), a taj je toponim u analiziranome korpusu potvrđen i u samostalnoj uporabi (*Dolac, Dolčić, Dražice, Kalac, Njiva, Selo, Sinokoše, Šijce, Teržan, Žlebi*), dok je manjim dijelom riječ o strukturi *prijedlog + toponim* (koji je također zabilježen kao samostalan). Objašnjenje takvih hibridnih talijansko-hrvatskih, odnosno hrvatsko-talijanskih likova mogla bi biti intervencija notara koji je zapisivao tekst oporuke i pritom na talijanski jezik preveo one dijelove dvorječnih toponima koje je mogao vrlo jednostavno zamijeniti odgovarajućom talijanskom riječju (pridjevom ili prijedlogom), dok je sastavnice koje su potvrđene kao samostalni toponimi ostavio u izvornome liku. Inverzni redosljed sastavnica u najvećemu broju takvih toponimima (konkretno, struktura *imenica + pridjev* namjesto *pridjev + imenica*) može se pripisati utjecaju talijanskoga jezika. S obzirom na malobrojnost takvih primjera i na problematiku „miješanja“ dvaju jezičnih kodova, oni su izostavljeni iz daljnjih analiza kojima je podvrgnut ostatak ekscerpirane toponimijske građe.

3 O toponomastičkim terminima za korištenje kojih smo se opredijelili više v. dalje u ovome radu, u potpoglavlju naslovljenu *Mikrotoponimi*.

4 Na ovome mjestu moramo istaknuti da će se na tvorbenoj razini proučavati isključivo tvorbeni načini kojima su nastali pojedini toponimi, a neće se promatrati rječotvorni procesi kojima su mogle nastati sastavnice (jedna ili više njih) pojedinoga toponima.

3.1. Ojkonimi, horonimi i nesonimi

Ojkonimi, odnosno imena naseljenih mjesta: gradova, sela i zaselaka (Šimunović 2009: 78; Vuković 2007: 157), čine malen udio u toponimijskoj građi korpusa koji je bio predmetom ovoga istraživanja. Zbog toga ovdje donosimo samo njihov popis, uz nekoliko opaski koje smo smatrali nužnima, ali taj dio građe nije podvrgnut daljnjim raščlambama, što može biti predmetom nekih budućih istraživanja. U popisu koji slijedi za svaki se ojkonim navodi njegov transkribirani lik, iza kojega slijedi potvrđeni zapis (jedan ili više njih) iz korpusa, a u zagradama se navodi u kojim je segmentima korpusa pojedini ojkonim, odnosno njegov zapis zabilježen⁵. Ako se ojkonim u korpusu bilježi isključivo u talijanskome liku, između transkribiranoga lika i zapisa iz korpusa u uglatim je zagradama zapisan i njegov hrvatski lik.

<i>Assisi</i>	Assis (00004), Assisi (00001, 00015, 00022, 00023, 00035, 00037, 00072, 00104, 00118, 00119, 00142, 00144), Siss (00007)
<i>Boljun</i>	Bogliun (00001)
<i>Brsec⁶</i>	Brseč (00021, 00026, 00038, 00065)
<i>Bosotinići</i>	Bosotinichi (00068, 00112)
<i>Brindići</i>	Brindici (00041, 00129), Brindizi (00077)
<i>Castva</i>	[Kastav] Territorio di Castva (00137)
<i>Cherso⁷</i>	[Cres] Cherso (00048)
<i>Dobreč</i>	Dobrech (00011, 00039, 00066, 00084, 00091, 00100, 00135), Territorio di Dobrech (00001), citta Dobrez (00061)
<i>Draga⁸</i>	Draga (00021, 00036, 00038, 00041, 00062, 00063, 00064, 00087, 00106, 00107, 00131, 00146, 00147, 00149), Dragha (00020), citta Draga (00062)

5 Sve su oporuke iz 24. sveska koji je bio korpusom ovoga istraživanja arhivirane u zasebnoj kutiji, pri čemu je svaki list papira označen i obrojčen žigom. Budući da bi precizno navođenje pune signature uz svaku oporuku bitno opteretilo tekst, prilikom pozivanja na određenu ispravu navodit će se samo njezina brojka kao razlikovna oznaka, a takva je praksa primijenjena i u dijelu drugih radova usmjerenih na isti korpus, primjerice, u Doričić i Eterović 2014 te u Doričić i Eterović 2016.

6 Iako se u čakavskim govorima uz samoglasni glas *r* može pojaviti i popratni vokal, u suvremenim čakavskim govorima Lovranštine ta pojava nije zabilježena (usp. Crnić Novosel i Nežić 2014: 24). Ne možemo međutim isključiti mogućnost da je u prošlosti situacija bila drugačija, te se zbog toga u ovome radu u transkripciji uz samoglasni *r* bilježi popratni vokal, kao što je zapisano i u korpusu.

7 Iz teksta oporuke u kojoj je ovaj toponim zabilježen nije posve razvidno je li riječ o ojkonimu ili nesonimu jednakoga lika, no skloniji smo tumačenju da je riječ o ojkonimu/imenu naselja, te ga stoga uvrštavamo i na ovaj popis, ali ga kasnije navodimo i u popisu potvrđenih nesonima.

8 Ovaj je toponim u istraživanome korpusu potvrđen i kao ojkonim (koji se odnosi na obližnju Mošćeničku Dragu), ali i kao mikrotoponim. Budući da u tekstovima oporuka u najvećemu

<i>Fianona</i>	[Plomin] Fianona (00042)
<i>Fiume</i>	[Rijeka] Fiume (00040, 00049, 00071, 00078, 00115)
<i>Gimino</i>	[Žminj] Gimino (00040)
<i>Ičići</i>	Icichi (00150)
<i>Ika</i>	Ika (00005, 00014, 00050, 00094, 00149)
<i>Kali</i>	Calli (00014, 00040, 00058, 00110, 00137, 00147, 00149)
<i>Konjsko</i>	Conscho (00074, 00083)
<i>Lisignano</i>	[Ližnjan] Lisignano (00046)
<i>Livorno</i>	Livorno (00068)
<i>Lovran, Lovrana</i> ⁹	Lovran (00004, 00007, 00008, 00009, 00010, 00013, 00024, 00031), Lovrana (potvrđeno u svim oporukama izuzev onih u kojima je zabilježen koji od zapisa koji prethode ovom ili slijede nakon njega te izuzev oporuka 00017, 00047, 00061, 00112, 00126), ¹⁰ Laurana (00023), Teritorij Lovranski (00005), Territorio di Lovrana (00034, 00039, 00041, 00044, 00119, 00135, 00149), Citadella di Lovrana (00068, 00077, 00078, 00079, 00083, 00084, 00085, 00086, 00088, 00131, 00149)
<i>Marinčići</i>	Marincichi (00049)
<i>Medveja</i>	Medvegia (00053, 00058, 00114, 00120, 00123)
<i>Mišćinići</i>	Mischinichi (00084)
<i>Mošćenice</i>	Moscheniza (24), Moschienize (00081, 00086, 00127), Territorio di Moschienize (00034)
<i>Oberš</i>	Oberz (00001), Obers (00049)
<i>Oprić</i>	Oprici (00112), Opriz (00040, 00041, 00044, 00057, 00075, 00114, 00115, 00148, 00149)
<i>Oraj</i>	Oragl (00047), Oraj (00050), Oralg (00134, 00146), (in) Orglie (00014) ¹¹

broju slučajeva nije moguće nedvojbeno zaključiti je li riječ o ojkonomu ili mikrotoponimu, sve smo potvrde toga toponima uvrstili i na ovaj popis, ali i na popis mikrotoponima koji se nalazi u prilogu ovoga rada (na potonji popis nije uključena jedino ovjera toponima kojemu prethodi imenica *citta* jer je iz nje jasno da je riječ o ojkonomu).

9 U oporukama pisanima hrvatskim jezikom taj se ojkonom bilježi u hrvatskome liku, a u onima pisanima talijanskim jezikom zapisan je talijanski lik. Zbog toga usporedno navodimo oba potvrđena lika, pri čemu je hrvatski na prvome mjestu zbog abecednoga redoslijeda.

10 Većina oporuka iz ovoga korpusa ima zaglavlje u kojemu se navode vrijeme i mjesto njezina nastanka, a budući da su zapisane u lovranskome javnobilježničkom uredu, posve je očekivano da se ovaj ojkonom nađe na tome mjestu gotovo u svim ispravama.

11 U posljednjemu je primjeru ojkonom zabilježen u kosome padežu, ali je iz toga zapisa veoma teško pretpostaviti kako bi on bio zapisan u kanonskome liku. Stoga prenosimo izvoran zapis iz oporuke, zajedno s odgovarajućim prijedlogom stavljenim u zagrade (jer nije riječ o sastavnome dijelu samoga ojkonima).

<i>Pago</i> ¹²	[Pag] Pago (00132)
<i>Pajsići</i>	Pajsichi (00065)
<i>Pisino</i>	[Pazin] Pisino (00039, 00114)
<i>Poljane</i>	Pogliane (00101)
<i>Puharska</i>	Puharscha (00098)
<i>Sebenico</i>	[Šibenik] Sebenico (00077)
<i>Spalatro</i>	[Split] Spalatro (00027)
<i>Šmari/ Šmarići</i>	Zmari (00072), Zmarichi (00072)
<i>Šorići</i>	Sorichi (00066)
<i>Tersato</i>	[Trsat] Tersato (00020, 00021, 00035, 00036, 00045, 00047, 00074, 00081, 00108, 00131, 00141), Tersatto (00046)
<i>Tuliševica</i>	Tuliseviza (00085, 00088, 00120)
<i>Veprinac</i>	Veprinaz (00012, 00056, 00097, 00099, 00101, 00108, 00109, 00116, 00125, 00126, 00145, 00150)
<i>Visoče</i>	Visoce (00062), Visoze (00034, 00131, 00149)
<i>Vlašinj</i>	Vlasing (00110)
<i>Volosca</i>	[Volosko] Volosca (00017, 00052)
<i>Vranja</i>	Vragna (00037)
<i>Zaheji</i>	Zachei (00041)

Kao što je iz navedene građe razvidno, najveći se dio ojkonima odnosi na naselja (gradove, sela i zaseoke) koja se nalaze na teritoriju Lovrana i Lovranštine te u njegovoj blizini (*Berseč, Bosotinići, Brindiči, Dobreć, Draga, Fiume, Ičići, Ika, Kali, Kastav, Konjsko, Lovran, Lovrana, Marinčići, Medveja, Mišćinići, Mošćenice, Oberš, Oprić, Oraj, Pajsići, Poljane, Puharska, Šmari/Šmarići, Šorići, Tersato, Tuliševica, Veprinac, Visoče, Vlašinj, Volosca, Zaheji*). Dio ojkonima koji se odnose na gradove koji teritorijalno nisu toliko blizu Lovrana i Lovranštine u oporukama se bilježi pri spominjanju sudionika ostavinskoga procesa (najčešće nasljednika) koji su se odselili, odnosno žive u nekim drugim gradovima (*Boljun, Cherso, Fianona, Gimino, Livorno, Pago, Pisino, Sebenico, Spalatro*). Ojkonim *Lisignano* naveden je u jednoj oporuci u zaglavlju kao mjesto u kojemu je sastavljena oporuka.¹³ Ojkonim *Assisi* u velikome se broju opo-

12 Poput ranije navedenoga toponima *Cres*, tako i ovaj toponim može biti i ojkonim i nesonim. Zbog toga smo i njega uvrstili i među ojkonime i među nesonime. V. i bilješku 7 ovoga rada.

13 Više o oporuci 00046, svojevrstome kuriozumu ovoga korpusa, v. u Doričić i Eterović 2014: 163.

ruka navodi u jednakome kontekstu kao i ojkonim *Tersato*: oporučitelji u njima obvezuju svoje nasljednike na odlazak na hodočašće u jedno (ili čak oba) od tih dvaju poznatih svetišta, odnosno hodočasničkih mjesta.

Poseban je problem u istraživanome korpusu kategorija zaselaka tzv. „patronimnih“ imena, onih izvedenih od osobnoga imena, nadimka ili prezimena rodočelnika, tipičnih za tzv. drugu kolonizaciju Istre u 16. stoljeću (Šimunović 2006: 395). Na poteškoću uvrštavanja pojedinih onima u odgovarajuću onimij-sku kategoriju, odnosno vrstu, upozoreno je već prilikom opisivanja antroponimijske građe iz toga korpusa, gdje je istaknuto da je u primjerima u kojima su „prezimana zasvjedočena u oporukama oblikom identična imenima takvih naselja, primjerice Aničići, Antići, Bašani, Gržinići, Janjetići, Kršanci, Kružići, Puhari, Strahi, Zaheji, određivanje [...] antroponimijske kategorije dodatno otežano“ (Doričić i Eterović 2014: 173). Pri opisivanju toponimijske građe taj se problem dodatno usložnjava jer iz same građe oporuka, odnosno konteksta najčešće nije moguće iščitati je li u pojedinim primjerima riječ o antroponimu, tj. prezimenu koje je zabilježeno u množinskome liku, ili o toponimu istoga lika (npr. *sopra di Catussichi, sotto gli Stepanichi, vicino li Bebicichi, vicino li Tum-pichi* i sl.). Vjerojatno su najvećim dijelom takvi onimi zapravo antroponimi, odnosno predstavljaju vlasnika zemljišta (određenu osobu ili cijelu obitelj), stoga najveći dio takve građe nije uvršten na popis toponima, a uključeni su samo oni primjeri za koje je nedvojbeno potvrđeno da je riječ o toponimima, odnosno o ojkonimima, pri čemu je temeljni argument postojanje zaselaka, odnosno naselja jednakih imena (u posve identičnu ili djelomično izmijenjenu liku) na području Lovrana i Lovranštine te susjednih komuna Veprinac i Mošćenice i u današnje vrijeme. U oporukama su potvrđeni sljedeći tzv. „patronimni“ ojkonimi: *Bosotinići, Brindići, Marinčići, Miščinići, Pajsići, Šmari/Šmarići, Šorići, Zaheji*.

U korpusu je detektirano i nekoliko horonima¹⁴, potvrđenih isključivo u talijanskome liku: *Croazia* (00116), *Dalmazia* (00077), *Istria* (00072) i *Stato Veneto* (00027, 00054, 00132), te dva potencijalna nesonima¹⁵: *Cherso* i *Pago*.

3.2. Mikrotoponimi

U tradiciji hrvatske toponomastike termin *mikrotoponim* uvriježen je u značenju imena „prirodnog fiziogeografskog objekta s malim radijusom prepoznatljivosti“, pri čemu „mikrotoponimijski sustav čine obično mikrotoponimi jedne katastarske općine i drugih manjih definiranih površina“ (Šimunović 2009: 77). Riječ je o najbrojnijoj i najmlađoj toponimijskoj vrsti za koju se često rabe i

14 Horonimi su toponimi kojima se imenuje određeni (administrativni) teritorij (Šimunović 2009: 77), odnosno „riječ je o prirodnim i društvenim cjelinama koje u svakodnevnom govoru nazivamo državom, pokrajinom ili regijom, a jednako bi se moglo primijeniti i na (često) arbitrarne administrativno-političke jedinice kao što su županije, kotarevi, distrikti, departmani i njima slične jedinice“ (Skračić 2011: 115).

15 Nesonimi su imena otoka (Vuković 2007: 165). Detaljnija pojašnjenja o dvojakoj klasifikaciji ovih dvaju primjera v. u bilješkama 7 i 12 ovoga rada.

termini *zemljišna imena* te *anojkonimi*. Svjesni poteškoća s terminom *mikrotoponim* (na koje je u našoj onomastičkoj literaturi bilo upozoravano)¹⁶, u ovome smo se radu iz praktičnih razloga opredijelili za upravo njegovo korištenje.

Budući da je već bilo istaknuto da su ojkonimi samo malen dio toponimijske građe istraživanoga korpusa, ne čudi da najveći broj ekscerpiranih toponima pripada mikrotoponimima, stoga će tomu dijelu građe biti posvećena i veća pozornost. U oporukama su mikrotoponimi najčešće zapisani u izvornome hrvatskome (čakavskom) liku, što nije neobično u oporukama pisanim hrvatskim jezikom, ali se isto tako prakticira i u oporučnoj građi pisanoj talijanskim jezikom. Samim se time, drugim jezičnim kodom kojim se prezentira, taj dio građe izdvaja iz ostatka teksta, ali nerijetko se i vizualno odjeljuje i ističe od ostatka teksta: podcrtavanjem ravnom, valovitom ili isprekidanom crtom, bilježenjem između dviju kosih crta i/ili između dvaju znakova dvotočke i sl.

U kontekstu oporuka razvidno je da mikrotoponimi imenuju određene nekretnine koje oporučitelji ostavljaju u nasljedstvo, bilo da je riječ o pojedinim zemljišnim posjedima ili nekim njihovim dijelovima (najčešće različitim obradivim površinama: njivama, vrtovima, vinogradima...), ili pak o nekim konkretnim objektima (primjerice, kućama, stajama, pojedinačnim stablima i sl.) koji su se nalazili na određenim lokacijama. Prilikom takvih ubikacija mikrotoponime se vrlo često dodatno markira jer im u tekstu prethode strukture poput: *in sitto detto...*, *in sito così detto...*, *in sito denominato...*, *in sito chiamato...*; *in loco detto...*, *in loco così detto...*, *in loco nominato...*; *il bene detto...*, *il bene nominato...*, *il bene denominato...*, *il bene chiamato...*; *lo stabile denominato...*, *lo stabile detto...* i sl., što je bila olakotna okolnost i pomoć pri ekscerpiranju toga dijela toponimijske građe.

U zasebnome prilogu na kraju ovoga rada donosimo cjelovit popis ekscerpiranih mikrotoponima navedenih abecednim redosljedom, gdje su oni prezentirani na sličan način kao i ojkonimijska građa: donosi se njihov transkribirani oblik, zatim potvrde zabilježene u oporukama, kao i podatak u kojemu je dijelu korpusa konkretni mikrotoponim potvrđen.

U sljedećim je poglavljima mikrotoponimijska građa iz istraživanoga korpusa podvrgnuta dvjema uobičajenim analizama toga tipa toponimijske građe: analizi prema motivacijskome kriteriju te analizi prema strukturnome i tvorbenom kriteriju.

¹⁶ U tome se kontekstu najčešće citira V. Skračića koji je ustvrdio da se termin *mikrotoponim* rabi često, ali neispravno. Mikrotoponime se naime definira kao imena za konfiguracije ili artefakte koji su maleni (nevažni) ili slabo poznati javnosti. Takav bi pristup pretpostavio postojanje i mikrotoponima i makrotoponima, što je apsurdno, jer su svi toponimi podjednaki na kvantitativnoj osi: makro- ili mikro-, odnosno dobro ili slabo poznati mogu biti samo konkretni referenti. Stoga je prema V. Skračiću uputnije govoriti o mikroreferentima (Skračić 2011: 100).

3.1.1. Klasifikacija mikrotoponima prema motivacijskome kriteriju

U hrvatskoj onomastičkoj literaturi postoji nekoliko pristupa klasifikaciji toponimijske građe prema motivacijskome kriteriju,¹⁷ a u ovome smo se radu opredijelili za jednu od najrecentnijih, koja je primijenjena u radu *Toponimija ludbreške Podravine* Jože Horvata (Horvat 2018). Iz toga su rada preuzete i kategorije u koje se mikrotoponimijska građa klasificira i načelo poštivanja ravnopravnosti višestruke motiviranosti. Naime izraz (lik) svakoga toponima odražava želju imenovatelja da istaknu sve motive za imenovanje (Horvat 2018: 183), pa tako mnogi toponimi mogu biti višestruko motivirani, odnosno iz njihovih se likova mogu iščitati barem dvije, a ponekad i više motivacija. Prema načelu poštivanja ravnopravnosti višestruke motiviranosti, takvi se toponimski likovi uvrštavaju u sve odgovarajuće skupine (Horvat 2018: 184), a tako se postupilo i u ovome radu. Pritom se kod višestruko motiviranih toponima ne donose uputnice na ostale skupine u koje je određeni toponim uvršten.

Raščlamba toponima¹⁸ prema motivacijskome kriteriju obuhvaća pet temeljnih skupina zastupljenih u građi obuhvaćenoj ovim istraživanjem¹⁹, a neke od njih sadrže i hijerarhijske pododjeljke, potpododjeljke itd. U zasebnu se skupinu, bez dodatnih pojašnjenja i/ili pokušaja tumačenja, izdvajaju toponimi nejasne ili nesigurne motivacije.

1. Toponimi motivirani riječima koje upućuju na prirodno-zemljopisna obilježja referenata

1.1. Toponimi motivirani zemljopisnim nazivima: *Berdo*, *Breg*, *Cerovo berdo*, *Čmarovi dolci*, *Dol*, *Dolci*, *Dolčić*, *Dolčići*, *Dolenja vertača*²⁰, *Doli*, *Doli Meštrićevi*, *Doli na Pešćine*, *Draga*²¹, *Draga Mejska*, *Dražica*, *Dražice*, *Gerdi breg*, *Grebeni*²², *Jelenski dolac*, *Kal*²³, *Kalić*, *Kostanjev dolac*, *Letaj Cerovo berdo*, *Letaj puli Jazvin*²⁴, *Lokva*, *Lokvica*, *Mali doli*, *Mali doli na Berceh*, *Masarov dolac*, *Mlaka*²⁵, *Na dolčine*, *Na zaverhe*, *Na žlebiće*, *Nad dolac*, *Padova*

17 Više o tome v. u, primjerice, Vidović 2014: 211–213 ili u Horvat 2018: 181–183.

18 U dijelovima rada koji slijede, odnosno u klasifikacijama ekscerpirane mikrotoponimijske građe rabi se nadređeni termin *toponim* jer se jednake klasifikacije mogu primijeniti na cjelokupnu toponimijsku građu.

19 U analiziranoj građi nije potvrđen nijedan mikrotoponim iz skupine toponima motiviranih etnonimima, etnicima ili etnikoidima, a koja je dio klasifikacije primijenjene u ovome radu (v. Horvat 2018: 183, 280–283).

20 *Vrtača* 'ljevkasta udubina u kršu, na kraškome terenu; ponikva' (HJP).

21 *Draga* 'manji morski zaljev; zaton' (HJP).

22 *Greben* 'strm, okomit i gol uspon u planini' (HJP).

23 *Kal* 'raskvašena zemlja; blato, glib' (HJP).

24 *Jazva* 'jama' (HJP).

25 *Mlaka* 'voda koja se zadrži u udubljenju zemlje, bez stalnoga je izvora napajanja; bara, lokva' (HJP).

*Draga, Pod babun*²⁶, *Pod Geržanićev dolac, Pod kalicun, Pod Terdićev dolac, Pod Zubanov kalić, Potočić, Potok, Potok pod Kalci, Pred pećun*²⁷, *Puli groti*²⁸, *Randačev žleb pod put, Rastočine*²⁹, *Ravne*³⁰, *Rupa, Rupa Cerovo berdo, Slapi, Šepčićeva draga, Škabča draga, Škulje*³¹, *Škuljice, Va verhe, Vrutki*³², *Za veršak, Zad stenun, Zagora, Zavala, Žleb*³³, *Žlebek, Žlebi*.

Ovom su podskupinom obuhvaćeni toponimi u kojima se odražavaju zemljopisni nazivi koji definiraju zemljopisne specifičnosti područja Lovranštine. Dio se zabilježenih zemljopisnih naziva odnosi na reljefne oblike: *baba, berdo, breg, dol, dolac, dolci, dolčić, dolčina, doli, draga, dražica, dražice, grebeni, grot, jazva, peć, ravne, rupa, sten, škulje, škuljice, verh, veršak, vertača, zagora, zavala, zaverh, žleb, žlebek, žlebi, žlebić*, a preostali su nazivi za vodne referente: *kal, kalica, kalić, lokva, lokvica, mlaka, potočić, potok, rastočine, slapi, vrutki*.

1.2. Toponimi metaforičkoga postanja: *Bakinovac*³⁴, *Gobica*³⁵, *Kolobar/Kolonbar*³⁶, *Korona*³⁷, *Kučine, Kuk, Na Korone, Na verh Šije*³⁸, *Obadnjić*³⁹, *Pod Koron, Pod Zali kuk, Podkućac, Rebar, Šijce, Torkula*⁴⁰, *Zakućac*.

U podskupini toponima metaforičkoga postanja razlikujemo one motivirane nazivima predmeta (*kolobar/kolonbar, korona, badnjić, torkul*) te one motivirane nazivima dijelova ljudskoga tijela (*bocca, tj. usta, gobica, kuk, rebar, šija*).

1.3. Toponimi motivirani riječima ili formantima (prijedlogom ili prefiksom) koji upućuju na smještaj referenata: *Na dolčine, Na muzariće, Na starine, Na vase*,

26 Apelativ *baba* u hrvatskoj toponimiji označuje veliki kamen ili hridinu (Vidović 2014: 177, 192).

27 *Peć* 'stijena, pećina' (Šimunović 2005: 150).

28 *Grot* 'oveći kamen' ili 'u mn. krupno oštro stjenovito kamenje' (HJP).

29 *Rastoka* '1. mjesto gdje se rijeka račva ili se dijeli na rukavce, na dva toka; rastočje; 2. rukavac' (HJP).

30 *Ravan* 'ravna površina, ravnica, nizina' (HJP).

31 *Škulja* 'rupa' (HJP).

32 *Vrutak* 'vrelo, izvor' (HJP).

33 *Žleb* 'žlijeb; duboka uzdužna brazda, udubljenje na zemlji ili u stijeni; klisura' (HJP).

34 U radu o suvremenoj lovranskoj toponimiji taj se mikrotoponim, s obzirom na geografska obilježja referenta, povezuje s nazivom za 'vrata' iz romanskoga supstrata (tal. *bocca* < lat. *bucea*) koji je u iskrivljenu obliku prisutan u brojnim hrvatskim toponimima. V. Skok 1971: 231; Eterović 2016: 174.

35 *Goba* 'grba, deformacija kralješnice' (HJP).

36 *Kolobar* 'kolobar: obruč, prsten, krug' (HJP).

37 *Korona* 'kruna, vijenac' (HJP; usp. i Skok 1972: 157).

38 *Šija* 'stražnji dio vrata' (HJP); riječ je o imenu „za vrat isturenoga grebena“ (Eterović 2016: 209).

39 *Badanj* 'bačva, kaca'; čest „toponim za izvjesnu konfiguraciju uvala“ (Skok 1971: 86). P. Šimunović piše da je to česta metafora kojom nastaje toponim motiviran konfiguracijom tla (Šimunović 2005: 115, 236).

40 *Torkul* 'sprava za tiještenje grožđa i maslina; preša, tijesak' (HJP), usp. i Skok 1973: 484. P. Šimunović toponim istoga lika zabilježen na otoku Krku izvodi iz oblika *torculu* 'zavočiti' (Šimunović 2005: 90).

Na zaverhe, Na žlebiće, Nad dolac, Pod babun, Pod dvor, Pod dvorišće, Pod kalicun, Pod ružmarin, Poli černike, Pred pečun, Puli groti, Puli mirine, Randačev žleb pod put, Va verhe, Za dvoron, Za veršak, Zad stenun, Zagora, Zavala.

U ovu su podskupinu uvršteni oni toponimi koji sadržavaju prijedloge i prefikse (jer se upravo njima određuje smještaj referenta), a kojima punoznačna sastavnica nije toponim, odnosno u kojima prefiks/prijedlog ne odražava odnos jednoga imenovanog referenta prema drugome imenovanom referentu. U navedenim primjerima toponima smještaj imenovanoga referenta određen je prefiksom (*za-*) ili, češće, prijedložno-padežnim izrazom (s potvrđenim prijedlozima *na, nad, pod, poli/puli, pred, va, za, zad*).

1.4. Toponimi motivirani riječima koje upućuju na oblik, dimenzije i konfiguraciju referenata te nazivima dijelova zemljišta: *Mali Dečanj, Mali doli, Mali doli na Berceh, Opad*⁴¹, *Padova*⁴², *Padova Draga, Srednji del, Vela njiva.*

Većina je toponima iz ove podskupine dvorječna, a diferencijacijsku ulogu u njima imaju pridjevske sastavnice (*mali, srednji, vela*) kojima se donosi opis dimenzija referenta. Jednorječni su pak toponimi nastali od imenica kojima se izražava specifična konfiguracija tla (*Opad, Padova*).

1.5. Toponimi motivirani riječima koje upućuju na nedimenzijska svojstva, sastav i specifičnosti referenata: *Brusovo*⁴³, *Buč*⁴⁴, *Černjac*⁴⁵, *Čisto, Dolenji umejić puli Škalnic*⁴⁶, *Doli na Peščine, Gerdi breg, Griže*⁴⁷, *Jalovac, Na Brusovem, Na Čiste, Na Varince, Peščina*⁴⁸, *Plešine*⁴⁹, *Pod Peščinun, Pod Zali kuk, Škaje*⁵⁰, *Škrljevo*⁵¹, *Varinac*⁵².

41 Radi se o „upalom, upadnutom dijelu terena“ (Eterović 2016: 196; usp. i Skok 1972: 615).

42 Prostor koji je tako imenovan nalazi se na planinskoj kosi „koja sve snažnije ‘pada’, tj. povećava se u nagibu kako se spušta niže prema najužemu dijelu kanjona potoka, pa je motivaciju moguće tražiti u geografiji terena“ (Eterović 2016: 188).

43 *Brus* ‘hrid, vrsta kamena’, usp. Šimunović 2005: 243.

44 „Riječ je o manjem slapu na medvejskom potoku. *Buč* se dovodi u vezu s lupanjem po vodi, bućkanjem, odnosno s riječi *buk*, koja označava buku koju proizvodi jako gibanje vode, šum“ (Eterović 2016: 175; v. i *buk* (HJP)). P. Šimunović piše da *buk* označava ‘mjesto gdje voda pada bučeći’ (Šimunović 2005: 244).

45 Moguće da je toponim motiviran inačicom leksema *crnica* ‘crna zemlja, zemlja najtamnije boje’ (HJP).

46 V. bilješku 50 ovoga rada.

47 *Griža* ‘stijena, kamen’ (HJP).

48 Radi se o uvećanici imenice *pešće* u značenju ‘pijesak’. V. Šimunović 2005: 98; Eterović i Babić 2014: 219.

49 *Plešiv* ‘plješiv; koji je bez drveća, bez vegetacije’ (HJP).

50 *Škaja* ‘sitno kamenje’, v. i Eterović 2016: 210.

51 Riječ je o izvedenici od imenice *škrila* ‘kamena ploča’, odnosno ‘vrsta plosnatoga kamena’. V. Skok 1973: 403; Šimunović 2005: 24; Eterović 2016: 210.

52 To bi ime moglo upućivati „na osobitosti tla (*varica* ‘prhasta crvenkasta zemlja’)“ (Eterović 2016: 210; usp. i Šimunović 2005: 244).

Ova podskupina obuhvaća toponime motivirane riječima koje upućuju na svojstva i specifičnosti referenata, a pritom je uzeto u obzir da se čovjek pri dektiranju tih svojstava i specifičnosti oslanja na sva svoja osjetila (vid, sluh, dodir, njuh, okus). Najveći dio takvih toponima odražava sastav ili tip tla (*Brusovo, Černjac, Dolenji umejić puli Škalnic, Doli na Peščine, Griže, Na Brusovem, Na Varince, Peščina, Pod Peščinun, Škaje, Škrljevo, Varinac*), dok ih nešto manje upućuje na odsutnost raslinja (*Čisto, Jalovac, Na Čiste, Plešine*). Onomatopejskoga je postanja toponim *Buč*, a iz toponima *Gerdi breg* i *Pod Zali kuk* može se iščitati subjektivna estetska ocjena imenovatelja.

1.6. Toponimi motivirani riječima koje upućuju na prirodne pojave: *Pod Prisunac*.

1.7. Toponimi motivirani nazivima biljnih vrsta i biljnih zajednica: *Bergud*⁵³, *Cere*⁵⁴, *Cerovo berdo, Černikovljac*⁵⁵, *Dirakovac*⁵⁶, *Dolenji Lužac, Grabar*⁵⁷, *Javorovci, Javorovo*⁵⁸, *Kostanjev dolac*⁵⁹, *Les*⁶⁰, *Lešenovica, Lešik, Lešina, Lešine, Letaj Cerovo berdo, Lipica*⁶¹, *Lug*⁶², *Lužac, Lužin, Lužina, Na Diračje pod vas, Na Diračju, Orbanovščina na Diračju, Pod Grabar, Pod ružmarin, Poli černike, Pred Goricun*⁶³, *Pred Lužinun, Rupa Cerovo berdo, Stari Lešik, Tisva*⁶⁴.

Iz ove se podskupine toponima mogu iščitati podatci o biljnoj raznolikosti područja Lovranštine. Najveći je dio ovih toponima motiviran nazivima biljnih zajednica (*bergud, gorica, lesa, lešenovica, lešik, lešina, lešine, lug, lužac, lužin*,

53 Taj toponim potječe od romanskoga *virgultu(m)* 'šikara' te je raširen od Istre do južnodalmatinskih otoka. V. Šimunović 2005: 86.

54 *Cer* 'drvo *Quercus cerris*; cerovac, crni hrast' (HJP). Usp. i Skok 1971: 256–257; Ivetac 1982: 38, 64; Šimunović 2005: 22.

55 *Crnika* 'primorski zimzelena hrast (*Quercus ilex*); česmina, česvina'. Usp. Šimunović 2005: 89, 109; Eterović i Babić 2014: 209.

56 *Diraka* 'drač; grm (*Paliurus spina-christi*) iz porodice krkavinki (*Rhamnaceae*), raste u šikarama submediteranskoga pojasa' (HJP).

57 *Grab* 'bjelogorično drvo (*Carpinus*) iz porodice brezovki (*Betulaceae*)' (HJP).

58 U potonja se dva primjera potvrđuju oblici koji upućuju na 'bjelogorično stablo (*Acer pseudoplatanus*) iz porodice javorka (*Aceraceae*)' (HJP). V. i Eterović 2016: 203.

59 *Kostanj* 'kesten; stablo iz porodice bukava (*Fagaceae*)' (HJP).

60 *Les* 'šuma'. Usp. Horvat 2018: 119. Četiri mikrotoponima koja su u integralnome tekstu rada navedena iza ovoga njegove su izvedenice.

61 Umanjenica imenice *lipa* 'stablo bujne krošnje (*Tilia platyphyllos*), iz porodice lípa (*Tiliaceae*)' (HJP).

62 *Lug* 'šumica, gaj' (HJP), odnosno 'šuma, dubrava' (Šimunović 2005: 21). Tri mikrotoponima koja su u integralnome tekstu rada navedena iza ovoga njegove su izvedenice, a umanjena od njega sadržana je u mikrotoponimu *Dolenji Lužac*.

63 *Gora* 'šumovit kraj' (HJP); *gorica* 'mlada šuma' (Šimunović 2005: 244).

64 Moguće da je toponim motiviran imenicom *tisa* 'crnogorični grm ili stablo gorskih šuma (*Taxus baccata, T. canadensis* itd.) iz porodice tisa (*Taxaceae*)' (HJP). Budući da u čakavskim govorima toga kraja naziv za *jelu* glasi *jelva*, postoji mogućnost i da je *tisa* – *tisva*. Usp. i Eterović 2016: 196.

lužina), nešto je manje toponima motiviranih nazivima stablašica (*cer, černika, grabar, javor, kostanj, lipa, tisva*), a najmanje je toponima motiviranih nazivima grmolikih biljki (*diraka, ružmarin*).

1.8. Toponimi motivirani nazivima životinja: *Jelenski dolac*.

2. Toponimi motivirani riječima ili formantima koji upućuju na odnos imenovanoga referenta prema drugim imenovanim referentima

2.1. Toponimi koji upućuju na prostorni odnos među imenovanim referentima

2.1.1. Odnosni toponimi koji odražavaju prostorni odnos, a sadržavaju antonimne pridjeve: *Dolenji Lužac, Dolenja vertača, Dolenji umejić puli Škalnic, Srednji del*.

Odnos među referentima (a time i među toponimima) u ovoj se podskupini iskazuje pridjevima (*dolenja, dolenji, srednji*). U analiziranome korpusu nisu zabilježeni parovi toponima s antonimnim pridjevskim parnjacima kao sastavnica (*dolenji – gorenji*), odnosno s tročlanim nizom pridjeva (*dolenji – srednji – gorenji*), no to ne znači da takvi toponimi nisu postojali na prostoru Lovranštine u drugoj polovici 18. stoljeća.

2.1.2. Višerječni toponimi u kojima prijedložno-padežni izrazi upućuju na položaj: *Dolenji umejić puli Škalnic, Doli na Peščine, Letaj puli Jazvin, Mali doli na Berceh, Na Berceh, Na Brege, Na Brusovem, Na Čiste, Na Dečanj, Na Diračje pod vas, Na Diračju, Na Dolčiče puli Bara, Na Japnencih, Na Juričeven, Na Karičeven, Na Kontovičinen, Na Korone, Na Laze, Na Lokvice, Na Luketičeven, Na Maničinen, Na Marinskon, Na Markočeven, Na Mikuličičeven, Na Mlake, Na Mušičinen, Na Mušinen, Na Papino, Na Pastirskan, Na Perileh, Na Plovce, Na Potoke, Na Ravneh, Na Redičeven, Na Sojovcel/Šojovce, Na staran Teržnen, Na Teržnen, Na Varince, Na verh Šije, Na Verte, Na Zavale, Nad Gurlin, Orbanovščina na Diračju, Pod Baronovci, Pod Bosotinić, Pod Dražicu, Pod Grabar, Pod Geržaničev dolac, Pod Kontovicu, Pod Knezgrad, Pod Koron, Pod Lokvicu, Pod Lovrišin, Pod Njivinu, Pod Peščinun, Pod Prisunac, Pod Solini, Pod Terdičev dolac, Pod Uporicu, Pod Vert, Pod Zali kuk, Pod Zubanov kalić, Potok pod Kalci, Pred Goricun, Pred Lužinun, Pred Pećun, Pred Slapi, Puli Bara, Puli Laze, Puli Potok, Puli Rupi, Puli Sirjal/Širja, Puli Solin, Va Papić, Va Potoke, Va Žlebe, Za Bregon, Za Dolcen, Za Gobicun, Za Gradac, Za Tuskičev/Tušičičev/Tuškičev križ*.

U toponimima ove podskupine na položaj se referenta upućuje izrazom tvorenim od prijedloga i već potvrđenoga toponima. Na položaj referenta u ovim toponimima upućuju prijedlozi *na, nad, pod, pred, puli, va, za*.

2.1.3. Jednorječni toponimi motivirani formantima (prefiksima) koji upućuju na položaj: *Podkučac, Zagora, Zakučac, Zavala*.

Toponimi iz ove podskupine slični su onima iz prethodne podskupine, a nastali su prefiksalsnom tvorbom u kojoj sudjeluju prefiksi *pod-* i *za-*.

2.2. Odnosni toponimi koji odražavaju vremenski odnos među imenovanim referentima: *Na staren Teržnen, Selo staro, Stari Lešik*.

Vremenski se odnos među imenovanim referentima u toponimima ove podskupine iskazuje upotrebom pridjeva sa značenjem starosti (*stari*, odnosno *staro*) kao jednom sastavnicom višerječnoga toponima. U analiziranome korpusu nisu zabilježeni parovi toponima s antonimnim pridjevskim parnjacima kao sastavnicama (*stari – novi*), no to ne znači da takvi toponimi nisu postojali na prostoru Lovranštine u drugoj polovici 18. stoljeća.

2.3. Odnosni toponimi koji odražavaju dimenzijski odnos među imenovanim referentima

2.3.1. Odnosni toponimi koji odražavaju dimenzijski odnos, a sadržavaju antonimne pridjeve: *Mali Dečanj, Mali doli, Mali doli na Berceh, Vela njiva*.

Odnos se među referentima i u toponimima ove podskupine iskazuje upotrebom pridjeva (*mali, vela*). Kako ni za prethodnu skupinu, tako ni za ovu u analiziranome korpusu nisu zabilježeni parovi toponima s antonimnim pridjevskim parnjacima kao sastavnicama (*mali – veli*), no to ne znači da takvi toponimi nisu postojali na prostoru Lovranštine u drugoj polovici 18. stoljeća.

2.3.2. Odnosni toponimi koji odražavaju dimenzijski odnos, a tvoreni su sufiksima: *Brajdice, Brajdine, Dolčić, Dolčići, Dolenji Lužac, Kalić, Kućine, Lešik, Lešina, Lešine, Lokvica, Lužac, Lužin, Lužina, Na Dolčiče puli Bara, Na dolčine, Na Lokvice, Na Žlebiće, Njivica, Njivina, Pod kalicun, Pod Lokvicu, Pod Njivinu, Pod Zubanov kalić, Pokućac, Potočić, Pred Lužinun, Sadić, Selino, Stari Lešik, Škuljice, Vertac, Vertić, Vertina, Za veršak, Zakućac, Žlebek*.

U toponimima ove podskupine dimenzijski se odnosi iskazuju upotrebom sufikasa. Najvećim dijelom ti sufiksi imaju deminutivno značenje (*-ac, -ak, -ek, -čić, -ica, -ice, -ić, -ik*), a manji broj sufikasa ima augmentativno značenje (*-in, -ina, -ino*).

3. Toponimi nastali od drugih toponima

*Dolenji Lužac, Dolenji umejić puli Škalnic*⁶⁵, *Draga Mejska, Labinsko, Letaj Cerovo berdo, Letaj puli Jazvin*⁶⁶, *Mali Dečanj*⁶⁷, *Mali doli na Berceh, Na*

65 Samostalan toponim *Škalnice* nije potvrđen u korpusu koji je bio predmetom ovoga istraživanja, kao ni u suvremenoj toponimijskoj građi Lovranštine. Njegov oblik međutim možemo povezati s potvrđenim toponimom *Škaje* (v. ranije u ovome radu), te smo ga zato ovdje prepoznali kao zaseban toponim i uvrstili ovaj višerječni toponim u ovu kategoriju.

66 Premda samostalan toponim *Jazvine* nije potvrđen u korpusu koji je bio predmetom ovoga istraživanja, on je zabilježen u suvremenoj toponimijskoj građi Lovranštine (v. Eterović i Babić 2014: 212). Zbog toga je ovaj višerječni toponim uvršten u ovu kategoriju.

67 Premda toponim *Dečanj* nije potvrđen u korpusu koji je bio predmetom ovoga istraživanja, on je zabilježen u suvremenoj toponimijskoj građi Lovranštine (*Učka: park prirode* 2006). Zbog toga je ovaj višerječni toponim uvršten u ovu kategoriju.

*Berceh, Na Brege, Na Brusovem, Na Čiste, Na Dečanj, Na Diračje pod vas*⁶⁸, *Na Diračju, Na Dolčiče puli Bara, Na Japnenicah, Na Juričeven, Na Karičeven, Na Kontovičinen, Na Korone, Na Laze, Na Lokvice, Na Luketičeven, Na Maničinen, Na Marinskon, Na Markočeven, Na Mikuličičeven, Na Mlake, Na Mušičinen, Na Mušinen, Na Papino, Na Pastirsken*⁶⁹, *Na Perileh, Na Plovce*⁷⁰, *Na Potoke, Na Ravneh, Na Redičeven, Na Sojovce/Šojovce, Na staren Teržnen, Na Teržnen, Na Varince, Na verh Šije, Na Verte, Na Zavale, Nad Gurlin, Orbanovščina na Diračju, Padova Draga, Pod Baronovci, Pod Bosotinič, Pod Dražicu, Pod Grabar, Pod Geržaničev dolac, Pod Kontovicu, Pod Knezgrad, Pod Koron, Pod Lokvicu, Pod Lovrišin, Pod Njivinu, Pod Peščinun, Pod Prisunac*⁷¹, *Pod Solini, Pod Terdičev dolac, Pod Uporicu, Pod Vert, Pod Zali kuk, Pod Zubanov kalič, Potok pod Kalci, Pred Gorican*⁷², *Pred Lužinun, Pred Slapi, Puli Bara, Puli Laze, Puli Potok, Puli Rupi, Puli Sirja/Širja*⁷³, *Puli Solin, Rupa Cerovo berdo, Selo staro, Stari Lešik, Supinovac Baričev, Va Papice, Va Potoke, Va Žlebe, Vela njiva, Za Bregon, Za Dolcen, Za Gobicun, Za Gradac*⁷⁴, *Za Tuskičev/Tušičičev/Tuškičev križ.*

Toponimi ove podskupine uglavnom su motivirani starijim imenovanim referentima. Većinu građe čine mikrotoponimi nastali prema drugim mikrotoponimima, a malen je dio takvih toponima nastao od imena naselja (ili dijelova naselja, zaselaka i sl.): *Labinsko, Pod Bosotinič.*

68 Samostalan toponim *Diračje* nije potvrđen u korpusu koji je bio predmetom ovoga istraživanja, kao ni u suvremenoj toponimijskoj građi Lovranštine, ali oblik u kojemu se on nalazi sugerira da je ipak postojao i kao zaseban toponim te su svi višerječni toponimi u kojima je sadržan uvršteni u ovu kategoriju.

69 Samostalan toponim *Pastirsko* nije potvrđen u korpusu koji je bio predmetom ovoga istraživanja, kao ni u suvremenoj toponimijskoj građi Lovranštine, ali oblik u kojemu se on nalazi sugerira da je riječ upravo o toponimu, a ne o kakvu apelativu, pa je stoga ovaj višerječni toponim uvršten u ovu kategoriju.

70 Kao samostalan je mikrotoponim u analiziranome korpusu i u suvremenoj toponimijskoj građi Lovrana i Lovranštine potvrđen toponim *Uplovac* (v. Eterović i Babić 2014: 226). Budući da je ovdje nesumnjivo riječ o liku toga toponima, ovaj je višerječni toponim uvršten u ovu kategoriju.

71 Samostalan toponim *Prisunac* nije potvrđen u korpusu koji je bio predmetom ovoga istraživanja, ali u suvremenoj je toponimijskoj građi Lovranštine zabilježen toponim *Pri suncu* (v. Eterović 2016: 192). Zbog toga je ovaj višerječni toponim uvršten u ovu kategoriju.

72 Premda toponim *Gorica* nije potvrđen u korpusu koji je bio predmetom ovoga istraživanja, on je zabilježen u suvremenoj toponimijskoj građi Lovranštine (usp. Gilić 1998: 13; *Učka: park prirode* 2006). Zbog toga je ovaj višerječni toponim uvršten u ovu kategoriju.

73 Samostalan toponim *Sirje/Širje* nije potvrđen u korpusu koji je bio predmetom ovoga istraživanja, kao ni u suvremenoj toponimijskoj građi Lovranštine, ali oblik u kojemu se on nalazi sugerira da je riječ upravo o toponimu, a ne o kakvu apelativu, pa je stoga ovaj višerječni toponim uvršten u ovu kategoriju.

74 Premda toponim *Gradac* nije potvrđen u korpusu koji je bio predmetom ovoga istraživanja, on je zabilježen u suvremenoj toponimijskoj građi Lovranštine. V. Gilić 1998: 13; *Učka: park prirode* 2006. Zbog toga je ovaj višerječni toponim uvršten u ovu kategoriju.

4. Toponimi motivirani riječima koje upućuju na ljudsku djelatnost

4.1. Toponimi motivirani nazivima izgrađenih objekata

4.1.1. Toponimi motivirani nazivima gospodarskih objekata: *Bosotinovo selo*, *Selo*⁷⁵, *Selino*, *Selo staro*, *Zadka/Zatka*⁷⁶, *Zadka Kovčičeva*.

U ovu su podskupinu uvršteni toponimi motivirani povijesnim nazivima za vrste gospodarskih objekata, odnosno vrstu zemljišnoga posjeda (*selo*, *zadka*).

4.1.2. Toponimi motivirani nazivima vojno-obrambenih objekata: *Gradine*⁷⁷, *Pod Knezgrad*⁷⁸, *Za Gradac*⁷⁹.

U osnovi toponima ove podskupine nalaze se nazivi koji upućuju na postojanje vojno-obrambenih objekata (*grad*, *gradac*, *gradina*).

4.2. Toponimi motivirani nazivima obitavališta te javnih prostora i putova

4.2.1. Toponimi motivirani nazivima obitavališta (stalnih, privremenih ili napuštenih): *Bunine*⁸⁰, *Na Diračje pod vas*⁸¹, *Na vase*, *Puli mirine*⁸².

U ovoj su podskupini toponimi u osnovi kojih se nalazi naziv za tip naselja (*vas*) ili vrstu stambenoga objekta (*bunine*), a toponimom *Puli mirine* vjerojatno se imenovao referent u blizini napuštena objekta, odnosno ruševina.

75 J. Ivetac piše da *selo* na širemu istarskom području predstavlja gospodarske zgrade ili pak povijesnu jezgru pojedinih istarskih naselja (Ivetac 1982: 176).

Selo 'naselje kmetovske vlastele'. Prvobitno je to bilo pokretno naselje i značilo je vlasništvo feudalnoga gospodara na kojemu je on po svome nahodanju naseljavao kmetove. Kasnije postaje naziv za ograđeno seosko naselje, dok je ranije to značenje pokrивao leksem **vbsb* (a koji je potvrđen i u toponimijskoj građi ekscerpiranoj za ovoga istraživanja: *Na Diračje pod vas*, *Na vase*). Usp. Skok 1973: 218–219.

76 U povijesnome su smislu *zatke* bile posebna vrsta zemljišnoga posjeda raširenoga na području cijele Istre – radilo se o česticama koje su vlasnici davali na obradu najamnicima, odnosno bile su „poljoprivredna dobra koje vlasnik nije obrađivao, nego davao na obradu drugome, tj. iznajmljivao“ (Bertoša 2006: 92). V. i Eterović i Babić 2014: 228.

77 *Gradina* '1. ostatak grada, zamka; *arheol.* pretpovijesno utvrđenje smješteno na kakvoj važnoj obrambenoj točki; 2. srednjovjekovni kaštel ili njegove ruševine' (HJP); 'ruševina staroga grada' (Skok 1971: 603); 'pretpovijesna utvrda na brdu' (Šimunović 2005: 246).

78 Ovaj je toponim u jednakome liku zabilježen i u suvremenoj toponimijskoj građi Lovranštine (v. Eterović i Babić 2014: 229). Samostalan toponim *Knezgrad* nije potvrđen u korpusu koji je bio predmetom ovoga istraživanja nego samo u suvremenoj toponimijskoj građi (v. Eterović i Babić 2014: 229). U svim je tim toponimima sadržan leksem *grad* sa značenjem 'srednjovjekovna utvrda koja je služila za stanovanje i obranu' (HJP).

79 Leksem *gradac* umanjjenica je leksema *grad* koji je protumačen u prethodnoj bilješci ovoga rada.

80 Moguće je da se radi o izvedenici od imenice *bunja* 'u primorskim krajevima manja građevina od kamena, kružna tlocrta i kupasta krova, izgrađena bez veznog sredstva (suhozidna), za sklanjanje od nevremena i za stalno prebivanje; poljarica' (HJP).

81 *Vas* 'selo' (HJP). Više v. i u bilješci 75 ovoga rada.

82 *Mirina* 'zidina' (HJP).

4.2.2. Toponimi motivirani nazivima javnih putova i prometnih objekata: *Križišće*⁸³, *Prohod*⁸⁴, *Randačev žleb pod put*, *Za Tuskićev/Tuščićev/Tuškićev križ*⁸⁵.

U osnovama su toponima uvrštenih u ovu podskupinu nazivi za putove (*prohod*, *put*) i objekte na njima (*križ*, *križišće*).

4.2.3. Toponimi motivirani nazivima javnih prostora: *Gubno*⁸⁶, *Na Perileh*, *Na staren Teržnen*, *Na Teržnen*, *Perilo*⁸⁷, *Teržno*⁸⁸.

U ovu su podskupinu uvrštena imena javnih okupljališta različitih namjena koja čuvaju spomen na nekadašnji način života.

4.3. Toponimi motivirani riječima koje upućuju na gospodarske djelatnosti

4.3.1. Toponimi motivirani općenitim nazivima za neobrađeno zemljište: *Ledina*, *Na staren Teržnen*, *Na Teržnen*, *Nerezine*⁸⁹, *Teržno*⁹⁰.

Toponimi ove podskupine sadržavaju nazive koji upućuju na prisutnost neobrađenih površina (*ledina*, *nerezine*, *teržno*).

4.3.2. Toponimi motivirani riječima koje upućuju na biljnu proizvodnju

4.3.2.1. Toponimi motivirani nazivima za tipove obradivoga zemljišta: *Brigača*⁹¹, *Kifulova njiva*, *Meštrićevi redi*⁹², *Na Verte*, *Njiva*, *Njivica*, *Njivina*, *Plovanova leha*⁹³, *Pod Njivinu*, *Pod Vert*, *Redi Masarovi*, *Sadi*⁹⁴, *Sadić*, *Vela njiva*, *Vertac*, *Vertić*, *Vertina*, *Zardin*/*Žardin*⁹⁵.

83 *Križišće* ‘raskršće, raskrsnica’ (HJP).

84 *Prohod* predstavlja prokrčen put koji prolazi kroz određeno područje, odnosno kojim se *prohodi*.

85 Leksem *križ* ovdje je sinonim leksema *križišće*. V. bilješku 83 ovoga rada.

86 *Gubno* ‘gumno; mjesto na kome se vrši ili mlati žito’ (HJP).

87 *Perilo* ‘mjesto uz vodni referent na kojemu se pralo rublje’ (Horvat 2018: 252). J. Ivetac, pišući o sličnim toponimima prisutnima na širem istarskom području, *perilo* definira kao ‘mjesto na kojem se pralo rublje’ (Ivetac 1982: 80).

88 *Trzan* ‘livada, poljana s travom’, ali i ‘prazan otvoreni prostor’, odnosno ‘prazan prostor u sredini ili pored sela’ (Skok 1973: 516–517). P. Šimunović ističe da se značenje toga leksema širi i na ‘seoski trg’ (Šimunović 2005: 248). J. Ivetac pak piše da su na širem istarskom području *trzna* mjesta ‘gdje su se sastajali mladići i djevojke’ (Ivetac 1982: 129), odnosno mjesta ‘gdje se sastajala mladež, gdje se plesalo ili igralo na ‘boće’ (Ivetac 1982: 204). V. i u Eterović 2016: 186. Zbog dvojakoga se značenja ovaj mikrotoponim prema svojoj motivaciji uvrštava u ovu skupinu, ali i u skupinu toponima motiviranih općenitim nazivima za neobrađeno zemljište, a jednako se postupilo i s dvama toponimima koji su od njega nastali: *Na staren Teržnen* i *Na Teržnen*.

89 *Nerez* ‘pustopoljina, neobrađivo zemljište’ (Vidović 2014: 228).

90 V. bilješku 88 ovoga rada.

91 *Brigača* je naziv za obrađena zemljišta u blizini ljudskih nastamba koja se po tradiciji ne prodaju, a o kojima su vlasnici dužni voditi brigu (Mandić 1957: 10–11).

92 *Redi* su dijelovi obrađenoga zemljišta specifična izgleda i položaja: poredani jedni za drugim, jedni ispred drugoga ili jedni pored drugoga (usp. i HJP).

93 *Leha* ‘lijeha; komad obrađene zemlje za uzgajanje povrća ili cvijeća’ (HJP).

94 *Sad* ‘površina zasađena biljkama, drvećem, povrćem ili cvijećem’ (HJP), odnosno ‘zasad u iskrčenoj zemlji za vinograd’ (Šimunović 2005: 240).

95 *Zardin*, *žardin* ili *đardin* ‘vrt’ (prema tal. *giardino*).

Ovom su podskupinom obuhvaćeni toponimi u kojima se odražavaju nazivi tipova obradivoga zemljišta: *brigača*, *leha*, *njiva*, *njivica*, *njivina*, *redi*, *sadi*, *sadić*, *vert*, *vertac*, *vertić*, *vertina*, *zardin*/žardin.

4.3.2.2. Toponimi motivirani nazivima za granicu obradivoga zemljišta: *Dolenji umejić puli Škalnic*⁹⁶, *Draga Mejska*, *Meje*⁹⁷, *Ograda*⁹⁸.

U ovu su podskupinu uvršteni toponimi koji upućuju na granicu obradivoga zemljišta, a koji sadržavaju imenicu *meja* ili njezine izvedenice, te imenicu *ograda*.

4.3.2.3. Toponimi motivirani nazivima koji upućuju na pripremu tla za uzgoj kulture, odnosno na kultivaciju: *Kosača*⁹⁹, *Lazić*¹⁰⁰, *Lazići*, *Na Laze*, *Paljine*¹⁰¹, *Presika*¹⁰², *Puli Laze*, *Raspaljine*, *Sinokoše*¹⁰³.

Toponimi ove podskupine motivirani su nazivima različitih postupaka za melioracijsku pripremu tla: košnju (*Kosača*, *Sinokoša*), krčenje (*Lazić*, *Lazići*, *Na Laze*, *Presika*, *Puli Laze*) ili paljenje biljnoga pokrova (*Paljine*, *Raspaljine*).

4.3.2.4. Toponimi motivirani nazivima koji se odnose na vinogradarstvo: *Brajde*¹⁰⁴, *Brajdice*, *Brajdine*, *Teran*¹⁰⁵.

U ovu su podskupinu uvršteni toponimi koji sadržavaju nazive za nasade vinove loze (*brajde*, *brajdice*, *brajdine*) te toponim sastavnica kojega je naziv vrste istarske loze (*teran*).

4.3.3. Toponimi motivirani riječima koje upućuju na stočarstvo, obitavališta za životinje, stočne proizvode i prerađevine: *Kozarica*¹⁰⁶, *Mandrija*¹⁰⁷, *Muza-*

96 *Umejak* ‘manji omeđeni komad obradivoga zemljišta’ (usp. Šimunović 2005: 93; Eterović 2016: 196; v. i Ivetac 1982: 23, 113).

97 *Meja* ‘međa; granica između dvaju imanja’ (HJP).

98 *Ograda* ‘ograđen prostor voćnjaka, vrta, pašnjaka, livade, polja i sl.’ (HJP).

99 Oblik toponima navodi na izvođenje od ‘košnje’. Usp. Skok 1972: 161; Eterović i Babić 2014: 213–214; Eterović 2016: 204.

100 *Laz* ‘obradivo tlo nastalo krčenjem šume; krčevina’ (HJP), odnosno ‘iskrčeno mjesto radi dobivanja obradiva tla’ (Šimunović 2005: 240).

101 Moguće da je ovaj toponim motiviran *paljenjem* kao metodom za pripremu tla za kultivaciju.

102 *Presika* ‘prosjeka; prosječen pojas u šumi, očišćen od drveća, služi kao granica šumskih predjela i lovišta, za zaštitu od požara i sl.’ (HJP).

103 *Sinokoša* ‘sjenokoša; livada koja se kosi’ (HJP).

104 *Brajda* ‘loze poredane po drvenim štapovima horizontalno na okrajcima livada’ (Skok 1971: 197), odnosno ‘nasadi vinove loze’ (usp. Eterović i Babić 2014: 218; Eterović 2016: 175). J. Ivetac piše da su na širem istarskom području *brajde* ‘nasadi loza u konsocijaciji s klenovima, murvama i drugim stablima’ (Ivetac 1982: 11, 50, 134, 196).

105 Moguće da je ovaj toponim motiviran nazivom za vrstu istarske loze i vino od te loze (HJP).

106 *Kozara* ‘ograda za boravak ovaca na otvorenom i za mužnju, uključena u prostor uz dvor i oko dvora’ (Gotthardi-Pavlovsky 1987: 152–153; usp. i Eterović 2016: 181–182). J. Ivetac *kozaru* definira kao ‘ograđen prostor za čuvanje koza ili ovaca’ (Ivetac 1982: 122, 123).

107 *Mandrija* ‘mjesto za ispašu ovaca; obor’ (Skok 1972: 368). Usp. i Šimunović 2005: 102; Eterović i Babić 2014: 215–216.

*rina*¹⁰⁸, *Na korite*¹⁰⁹, *Na muzariće*¹¹⁰, *Na Pastirskem, Počivala*¹¹¹, *Pod dvor*¹¹², *Pod dvorišće*¹¹³, *Pod Solini, Progon*¹¹⁴, *Puli Solin, Soline*¹¹⁵, *Za dvoron*.

Toponimi su ove podskupine motivirani nazivima za mjesta na kojima boravi stoka (*dvor, dvorišće, kozarica, mandrija, počivala*), nazivima za objekte koji služe za pojenje i hranjenje stoke (*korito, soline*), nazivima za objekte namijenjene raznim aktivnostima vezanima uz stočarstvo (*muzarić, muzarina*), nazivom za put kojim se stoka izgoni (*progon*) te nazivom koji upućuje na čuvara stoke (u toponimu *Pastirsko*).

4.3.4. Toponimi motivirani riječima koje upućuju na druge gospodarske grane: *Japnenica*¹¹⁶, *Na Japnenicah*.

U ovu su podskupinu uvršteni toponimi motivirani nazivom koji upućuje na proizvodnju vapna (*japnenica*).

4.4. Toponimi motivirani riječima koje upućuju na kulturu i povijest

4.4.1. Toponimi motivirani riječima koje upućuju na upravnu i vojnu vlast te na imovinsko-pravne odnose: *Komunščak*¹¹⁷.

4.4.2. Toponimi motivirani riječima koje upućuju na mjesnu povijest i mjesne predaje: *Pod Knezgrad*¹¹⁸.

4.5. Toponimi motivirani riječima koje upućuju na duhovni i vjerski život zajednice (nazivima vjerskih organizacija/zajednica, građevina, objekata i posjeda): *Plovanova leha*¹¹⁹.

108 U osnovi toponima vjerojatno je leksem *muzara*. Iako su njegova primarna značenja ‘osoba koja muze’ ili ‘životinja koja se muze’, on može označavati i mjesto, odnosno ‘kamen na kojemu se sjedi kad se muze’ (usp. Skok 1972: 481; Eterović 2016: 184). J. Ivetac navodi slične toponime na širem istarskom području te ih definira kao ‘mjesta na kojem su se muzle ovce’ (Ivetac 1982: 122), odnosno ‘uređene prostore za mužnju ovaca ili koza’ (Ivetac 1982: 123).

109 *Korito* ‘posuda za kupanje, pranje rublja, pojenje i hranjenje stoke’ (HJP).

110 V. bilješku 108 ovoga rada.

111 *Počivala* ‘ime za mjesta na planini kamo pastiri dovode ovce da prespavaju’ (HJP).

112 *Dvor* ‘staja za goveda i ovce, mazge i konje: staja’ (Skok 1971: 465). J. Ivetac ističe da su toponimi s tom sastavnicom veoma česti na širem istarskom području, a *dvor* definira kao ‘staju, tor za stoku’, odnosno ‘ograđeni prostor u koji se sklanjala stoka’ (Ivetac 1982: 18, 122).

113 *Dvorišće* je izvedenica od imenice *dvor*; v. prethodnu bilješku ovoga rada.

114 *Progon* ‘put kojim se izgoni stoka’ (HJP).

115 *Soline* ‘mjesta na kojima se ostavljala sol za ovce’. Motivaciju mnogobrojnih sličnih toponima na širem istarskom području J. Ivetac argumentira postojanjem kamenih ploča na kojima su pastiri prostirali sol za ovce (Ivetac 1982: 37, 75, 79, 103, 156, 208).

116 *Japnenica* ‘vapnenica; jama ili peć u kojoj se pali vapno’ (HJP).

117 Riječ je o izvedenici od imenice *komun* ‘zajedničko vlasništvo nad nekom nepokretnom imovinom (pašnjakom, šumom i sl.)’ (HJP). V. i Skok 1972: 136; Šimunović 2005: 73; Eterović 2018: 224.

118 V. bilješku 78 ovoga rada, kao i Eterović i Babić 2014: 229.

119 *Plovan* ‘svećenik koji upravlja župom; župnik’ (HJP). V. i Skok 1972: 689.

4.6. Toponimi motivirani riječima s apstraktnim značenjem: *Na starine*.5. Toponimi motivirani antroponimima¹²⁰

5.1. Toponimi antroponimskoga postanja koji upućuju na pripadnost referenta određenoj osobi ili obitelji (tj. vlasništvo): *Bahova, Banovac, Barićevo, Baronovac, Benigorovo, Berčićevo, Blagdanova, Blažičevo, Bolkovo, Bosotinovo selo, Činkovo/Kinkovo, Čmarovi dolci, Doli Meštričevi, Gerbovo, Hadnićevo, Harapićevo, Ivančevo, Jelino, Jugetovo, Jurčićevo, Jurčinovo, Juričino, Jurina, Jurinčićevo, Juriševo, Jurišino, Jurovac, Kifulova njiva, Kokmanićevo, Kurkuljičino, Lagigino, Lovrišino, Marčinovo, Marinčićevo, Marino, Marinsko, Markočevac, Markočevo, Masarov dolac, Mataškovo, Meštričevi redi, Meštrićevo, Mihovile, Mikuličićevo, Mrakovo, Muračko, Mušino, Mušinovo, Muzarićevo, Peharova/Peharovo, Pecovo/Pečovo, Pelova, Petrovsko, Pod Geržanićev dolac, Pod Terdićev dolac, Pod Zubanov kalić, Radićevo, Redićevo, Randačev žleb pod put, Redi Masarovi, Repićevo, Savorovo/Šavorovo, Sikulovo/Šikulovo, Stepanićevo, Supinovac Barićev, Svićevo/Švićevo, Šepčićeva draga, Škaljavićevo, Šorićevo, Turnarovo, Uglavićevo, Zadka Kovčićeva, Zahanovo, Zvanićevo.*

5.2. Toponimi antroponimskoga postanja koji upućuju na smještaj ili položaj u odnosu na posjed koji pripada određenoj osobi, obitelji ili obiteljima: *Na Dolčiće puli Bara, Na Jurićeven, Na Karićeven, Na Kontovičinen, Na Luketićeven, Na Maničinen, Na Marinskon, Na Markočeven, Na Mikuličićeven, Na Mušičinen, Na Mušinen, Na Papino, Na Redićeven, Pod Baronovci, Pod Kontovicu, Pod Lovrišin, Puli Bara, Za Tuskićev/Tuščićev/Tuškićev križ.*

6. Toponimi nejasne ili nesigurne motivacije: *Bajok, Buška, Čentiovac, Družina/Družinja, Gergerija, Gurlin, Kolonica, Malče, Movical/Moviča, Na Plovce¹²¹, Na Sojovce/Šojovce¹²², Nad Gurlin¹²³, Papica, Pod Uporicu¹²⁴, Puli Sirja/Širja¹²⁵, Skocanovac/Škocanovac/Skočanovac/Škočanovac, Supinovac, Ta-*

120 U ovu su skupinu uključeni svi oni mikrotoponimi za koje se pretpostavlja da su nastali od antroponima, a od kojih je samo manji dio potvrđen u korpusu koji je bio predmetom ovoga istraživanja. Postupili smo tako vodeći se u prvome redu ustaljenom strukturom toponima motiviranih antroponimima. O antroponimima iz istraživanoga korpusa više v. u Doričić i Eterović 2014.

121 Iako je riječ o mikrotoponimu nastalome od drugoga toponima, uvrštavam ga i u ovu skupinu zbog nejasne motivacije njegove primarne toponimske sastavnice. Usto, toponim je pridružen i skupini višerječnih toponima u kojima prijedložno-padežni izrazi upućuju na položaj referenata.

122 V. prethodnu bilješku ovoga rada.

123 V. bilješku 121 ovoga rada.

124 V. bilješku 121 ovoga rada.

125 V. bilješku 121 ovoga rada.

*len/Taler*¹²⁶, *Tamnice*, *Uplovac*, *Va Papice*¹²⁷, *Vilaz*, *Vulačno/Vulašno*, *Zatrep*, *Žimac/Žimač*.

Iz klasifikacije ekscerpiranih mikrotoponima prema motivacijskome kriteriju razvidno je da su u ukupnoj građi najbrojniji toponimi koji upućuju na prirodno-zemljopisna obilježja referenata: u tu je skupinu uvršteno 165 mikrotoponima. Među njima su najzastupljeniji toponimi motivirani zemljopisnim nazivima (65 mikrotoponima), a znatan je udio i toponima motiviranih biljnim nazivima (nazivima biljnih vrsta i biljnih zajednica; 32 mikrotoponima) te toponima motiviranih riječima koje upućuju na smještaj referenta (23 mikrotoponima) i toponima motiviranih riječima koje upućuju na nedimenzijska svojstva, sastav i specifičnosti referenata (19 mikrotoponima). Rijetki su toponimi motivirani riječima koje upućuju na oblik, dimenzije i konfiguraciju referenata te nazivima dijelova zemljišta (8 mikrotoponima), a izrazito su rijetki toponimi motivirani nazivima životinja te riječima koje upućuju na prirodne pojave (po jedan mikrotoponim).

U ukupnoj su građi izrazito brojni i toponimi koji upućuju na odnos imenovanoga referenta prema drugim imenovanim referentima: ta skupina sadržava 134 mikrotoponima. U toj su pak skupini najbrojniji mikrotoponimi koji upućuju na prostorni odnos među imenovanim referentima (90 mikrotoponima, među kojima su obilno zastupljeni višerječni toponimi s prijedložno-padežnim izrazima koji upućuju na položaj (82 mikrotoponima), a rijetki su takvi toponimi koji sadrže antonimne pridjeve i jednorječni toponimi motivirani prefiksima koji upućuju na položaj (po 4 mikrotoponima)). Nešto je manji udio toponima koji odražavaju dimenzijski odnos među imenovanim referentima (41 mikrotoponim; od toga je 37 takvih mikrotoponima tvoreno sufiksima, a samo 4 sadržavaju antonimne pridjeve). Izrazito su rijetki odnosni toponimi koji odražavaju vremenski odnos među imenovanim referentima (3 mikrotoponima).

U podjednakoj su mjeri u ekscerpiranoj građi zastupljeni toponimi nastali od drugih toponima (92 mikrotoponima) te toponimi motivirani antroponimima (93 mikrotoponima). U potonjoj skupini najbrojniji su toponimi antroponimskoga postanja koji upućuju na vlasništvo (74 mikrotoponima), a nešto je manje toponima antroponimskoga postanja koji upućuju na smještaj ili položaj u odnosu na posjed koji pripada određenoj osobi, obitelji ili obiteljima (19 mikrotoponima).

Prema brojnosti primjera na posljednjemu je mjestu skupina toponima motiviranih riječima koje upućuju na ljudsku djelatnost (s ukupno 82 mikrotoponima). U toj su skupini najbrojniji toponimi motivirani riječima koje upućuju na gospodarsku djelatnost (55 mikrotoponima), slabije su zastupljeni toponimi

126 Toponim *Talerić* zabilježen kod Sv. Donata na Bužeštini J. Ivetac pokušava protumačiti na sljedeći način: „Možda je dobila (njiva koja se tako imenuje, op. I. N.), naziv po ‘taliru’ (njem. Thaler), nekada veoma proširenom novcu, ili, pak, po tome što je čestica mala, u obliku ‘talira’“ (Ivetac 1982: 185).

127 V. bilješku 121 ovoga rada.

motivirani nazivima za obitavališta te javne prostore i putove (14 mikrotoponima) i toponimi motivirani nazivima izgrađenih objekata (9 mikrotoponima), a izrazito su rijetki toponimi motivirani riječima koje upućuju na kulturu i povijest (2 mikrotoponima), toponimi motivirani riječima koje upućuju na duhovni i vjerski život zajednice te toponimi motivirani riječima s apstraktnim značenjem (po jedan mikrotoponim).

Manji udio u ekscerpiranoj građi čine toponimi nejasne ili nesigurne motivacije (25 mikrotoponima).

3.1.2. Klasifikacija mikrotoponima prema strukturnome i tvorbenom kriteriju

Pri raščlambi mikrotoponima iz istraživanoga korpusa prema strukturnome i tvorbenom kriteriju, kao i pri njihovoj raščlambi prema motivacijskome kriteriju, primijenjena je metodologija iz rada *Toponimija ludbreške Podravine* Jože Horvata (Horvat 2018).¹²⁸ Prema toj se podjeli svi toponimi mogu klasificirati u dvije velike skupine: jednorječne i višerječne toponime, s nizom hijerarhijskih pododjeljaka i potpododjeljaka u svakoj od tih skupina.¹²⁹

1. Jednorječni toponimi

1.1. Toponimi nastali čistom onimizacijom općih imenica (bez ikakvih promjena)

1.1.1. Toponimi nastali onimizacijom jedninskoga oblika opće imenice: *Berdo, Bergud, Breg, Brigača, Buč, Dol, Dolčić, Draga, Dražica, Gobica, Grabar, Gubno, Japnenica, Kal, Kalić, Kolombar/Kolonbar, Korona, Kozarica, Križišće, Kuk, Lazić, Ledina, Lesa, Lešina, Lipica, Lokva, Lokvica, Lug, Lužac, Lužina, Mandrija, Mlaka, Muzarina, Njiva, Njivica, Njivina, Ograda, Perilo, Peščina, Potočić, Potok, Presika, Progon, Rebar, Rupa, Sadić, Selino, Selo, Teran, Tisva, Torkula, Vertac, Vertić, Vertina, Zadka/Zatka, Zagora, Zardin/Žardin, Zavala, Žleb.*

1.1.2. Toponimi nastali onimizacijom množinskoga oblika opće imenice: *Brajde, Brajdice, Brajdine, Bunine, Dolci, Dolčići, Doli, Dražice, Gradine, Grebeni, Griže, Kućine, Lazići, Lešine, Meje, Počivala, Prohodi, Ravne, Sadi, Sinokoše, Slapi, Soline, Škaje, Škulje, Škuljice, Vrutki, Žlebi.*

¹²⁸ Više o polazištima za izradu te konkretne klasifikacije, kao i dosadašnjim pristupima tvorbenoj raščlambi toponima u hrvatskim onomastičkim studijama v. u Horvat 2018: 305–307.

¹²⁹ Kao što je bio slučaj i kod klasifikacije mikrotoponima prema motivacijskome kriteriju, tako su i ovdje iz polazišne klasifikacije preuzete samo one tvorbene skupine (i podskupine, i potpodskupine) u koje se može uvrstiti građa ekscerpirana za ovoga istraživanja. Pritom su izostavljene one skupine za koje nisu pronađene potvrde u prikupljenoj građi, a u skupinama trojrečnih i četvorrečnih toponima nastalih onimizacijom dodane su i neke nove potkategorije kako bi se u njih mogla uvrstiti odgovarajuća prikupljena toponimijska građa.

1.2. Toponimi nastali čistom onimizacijom i usporednom djelomičnom konverzijom¹³⁰: *Barićevo, Benigorovo, Berčićevo, Blagdanova, Blažičevo, Bolkovo, Brusovo, Činkovo/Kinkovo, Čisto, Gerbovo, Hadnićevo, Harapićevo, Ivančevo, Javorovo, Jelino, Jugetovo, Jurčićevo, Jurčinovo, Juričino, Jurina, Jurinčićevo, Juriševo, Jurišino, Kokmanićevo, Kurkuljičino, Labinsko, Lagigino, Lovrišino, Marčinovo, Marinčićevo, Marino, Marinsko, Markočevo, Mataškovo, Meštrićevo, Mikuličićevo, Mrakovo, Muračko, Mušino, Mušinovo, Muzarićevo, Pecovo/Pečovo, Peharova/Peharovo, Pelova, Petrovsko, Radićevo, Redićevo, Repićevo, Savorovo/Šavorovo, Stepanićevo, Sikulovo/Šikulovo, Svićevo/Švićevo, Škaljavićevo, Škrljevo, Šorićevo, Teržno, Turnarovo, Uglavićevo, Zahanovo, Zvanićevo.*

1.3. Toponimi nastali afiksalsnom tvorbom

1.3.1. Toponimi nastali prefiksalsnom tvorbom: *Obadnjić, Opad, Raspaljine.*

1.3.2. Toponimi nastali sufiksalsnom tvorbom: *Bakinovac, Banovac, Baronovac, Cere, Čentiovac, Černikovljac, Černjac, Dirakovac, Jalovac, Javorovci, Jurovac, Komunščak, Kosača, Lešenovica, Lešik, Lužin, Markočevac, Mihovile, Nerezine, Padova, Paljine, Plešine, Rastočine, Skocanovac/Škocanovac/Skočanovac/Škočanovac, Šijice, Supinovac, Varinac, Žlebek.*

2. Višerječni toponimi nastali onimizacijom

2.1. Dvorječni toponimi nastali onimizacijom

2.1.1. Punoznačna riječ + punoznačna riječ

2.1.1.1. Opisni pridjev + imenica ili toponim: *Gerdi breg, Mali Dečanj, Mali doli, Stari Lešik, Vela njiva.*

2.1.1.2. Imenica ili toponim + opisni pridjev: *Selo staro.*

2.1.1.3. Posvojni pridjev + imenica ili toponim: *Bosotinovo selo, Čmarovi dolci, Kifulova njiva, Masarov dolac, Meštrićevi redi, Plovanova leha, Šepčićeva draga.*

2.1.1.4. Imenica ili toponim + posvojni pridjev: *Doli Meštrićevi, Redi Masarovi, Supinovac Barićev, Zadka Kovčićeva.*

2.1.1.5. Odnosni pridjev + imenica ili toponim: *Cerovo berdo, Dolenja veratača, Dolenji Lužac, Jelenski dolac, Kostanjev dolac, Srednji del.*

2.1.1.6. Imenica ili toponim + odnosni pridjev: *Draga Mejska.*

2.1.1.7. Imenica u kosom padežu + imenica: *Škabča draga.*

2.1.1.8. Toponim + toponim: *Padova Draga.*

2.1.2. Nepunoznačna riječ + punoznačna riječ (prijedlog + opća imenica ili toponim): *Na Berceh, Na Brege, Na Brusovem, Na Čiste, Na Dečanj, Na Diradžu, Na Dolčine, Na Japnencih, Na Jurićevo, Na Karićeven, Na Kontovičinen,*

130 O terminološkome tumačenju i metodološkome određenju čiste onimizacije i usporedne djelomične ili pune konverzije v. u Horvat 2018: 318–322.

Na korite, Na Korone, Na Laze, Na Lokvice, Na Luketićeven, Na Maničinen, Na Marinskön, Na Markočeven, Na Mikuličićeven, Na Mlake, Na Mušičinen, Na Mušinen, Na muzariće, Na Papino, Na Pastirskén, Na Perileh, Na Plovce, Na Potoke, Na Ravneh, Na Redićeven, Na Sojovce/Šojovce, Na starine, Na Teržnen, Na Varince, Na vase, Na Verte, Na Zavale, Na zaverhe, Na žlebiće, Nad dolac, Nad Gurlin, Pod babun, Pod Baronovci, Pod Bosotinić, Pod Dražicu, Pod dvor, Pod dvorišće, Pod Grabar, Pod kalicun, Pod Knezgrad, Pod Kontovicu, Pod Koron, Pod Lokvicu, Pod Lovrišin, Pod Njivinu, Pod Peščinun, Pod Prisunac, Pod ružmarin, Pod Solini, Pod Uporicu, Pod Vert, Poli černike, Pred Goricun, Pred Lužinun, Pred pećun, Pred Slapi, Puli Bara, Puli groti, Puli Laze, Puli mirine, Puli Potok, Puli Rupi, Puli Solin, Va Papice, Va Potoke, Va verhe, Va Žlebe, Za Bregon, Za Dolcen, Za dvoron, Za Gobicun, Za Gradac, Za veršak, Zad stenun.

2.2. Trorječni toponimi nastali onimizacijom

2.2.1. Imenica ili jednorječni toponim + prijedlog + jednorječni toponim: *Doli na Peščine, Letaj puli Jazvin, Orbanovščina na Diračju, Potok pod Kalci.*

2.2.2. Prijedlog + dvorječni toponim: *Na verh Šije, Pod Geržanićev dolac, Pod Terdićev dolac, Pod Zali kuk, Pod Zubanov kalić, Za Tuskićev/Tuščiće/ Tuškićev križ.*

2.2.3. Jednorječni toponim + dvorječni toponim: *Letaj Cerovo berdo, Rupa Cerovo berdo.*

2.2.4. Prijedlog + opisni pridjev + jednorječni toponim: *Na staren Teržnen.*

2.3. Četvororječni toponimi nastali onimizacijom

2.3.1. Odnosni pridjev + imenica + prijedlog + jednorječni toponim: *Dole-nji umejic puli Škalnic.*

2.3.2. Prijedlog + imenica + prijedlog + toponim: *Na Dolčiće puli Bara.*

2.3.3. Dvorječni toponim + prijedlog + imenica ili jednorječni toponim: *Mali doli na Berceh, Na Diračje pod vas, Randačev žleb pod put.*

3. Tvorbeno netransparentni toponimi¹³¹: *Bajok, Buška, Družina/Družinja, Gergerija, Gurlin, Kolonica, Malče, Movica/Moviča, Papica, Talen/Taler, Uplovac, Vilaz, Vulačno/Vulašno, Zatrep, Žimac/Žimač.*

Iz klasifikacije ekscerpiranih mikrotoponima prema strukturnome i tvorbenom kriteriju razvidno je da prevladavaju jednorječni toponimi (177 mikrotoponima). Među njima je najbrojnija podskupina toponima nastalih čistom onimizacijom općih imenica bez ikakvih promjena (86 mikrotoponima), a nešto je manje toponima nastalih čistom onimizacijom i usporednom djelomičnom konverzijom (60 mikrotoponima). Slabije su zastupljeni toponimi nastali afiksalsnom tvorbom (31 mikrotoponim), među kojima je najveći dio nastao sufiksalsnom tvorbom (28

131 Riječ je ponajprije o toponimima koji nisu transparentni ni s motivacijskoga gledišta te zbog toga nije bilo moguće jednoznačno odrediti ni kojim su posljednjim tvorbenim načinom nastali.

mikrotoponima), a vrlo su rijetki toponimi nastali prefiksalsnom tvorbom (3 mikrotoponima).

Veoma su brojni i višerječni toponimi nastali onimizacijom (129 mikrotoponima), a najveći udio u toj skupini čine dvorječni toponimi nastali onimizacijom (111 mikrotoponima). Među njima je najveći dio toponima strukture *nepunoznačna riječ + punoznačna riječ* (85 mikrotoponima), dok su manje zastupljeni toponimi strukture *punoznačna riječ + punoznačna riječ* (26 mikrotoponima). Mnogo su rjeđi trojrečni toponimi nastali onimizacijom (13 mikrotoponima), a vrlo su rijetki četverorječni toponimi nastali onimizacijom (5 mikrotoponima).

Manji udio u ekscerpiranoj građi čine tvorbena netransparentni toponimi (15 mikrotoponima).

4. Zaključak

Tijekom posljednjega je desetljeća poveliku znanstvenu pažnju privukla građa 24. sveska fonda *Javni bilježnici Rijeke i okolice* (pohranjena u Državnome arhivu u Rijeci) koji sadržava 150 oporuka iz lovranskoga javnobilježničkog ureda nastalih u razdoblju od 1756. do 1796. godine. Već je od prvih istraživanja isprava lovranskoga notarskog ureda iz druge polovice 18. stoljeća isticano kako su one velika riznica onimijske građe te su stoga poticajan izvor za različita onomastička istraživanja kojima bi se mogla popuniti povijesna onimijska slika Lovrana i Lovranštine, ali i susjednih komuna, Veprinca i Mošćenica. Budući da je antroponimijska građa iz 141 oporuke pisane talijanskim jezikom između 1756. i 1796. godine detaljno popisana i analizirana, a da je toponimijska građa iz istoga korpusa bila samo manjim dijelom prikazivana u radovima o suvremenoj toponimiji Lovrana i Lovranštine, cilj je ovoga rada bio napraviti cjelovit popis i što potpuniji opis cjelokupne toponimijske građe ekscerpirane iz 150 oporuka sastavljenih u lovranskome javnobilježničkom uredu u drugoj polovici 18. stoljeća, pisanih i na talijanskome i na hrvatskom jeziku. Iz toga je korpusa ekscerpirana i transkribirana obimna toponimijska građa u kojoj su najprije razlučeni ojkonimi od mikrotoponima. Budući da je mikrotoponimijska građa kvantitativno višestruko veća od one ojkonimijske, samo su mikrotoponimi podvrgnuti daljnjim analizama i klasifikacijama: onoj prema motivacijskome kriteriju te onoj prema strukturnome i tvorbenom kriteriju. Na taj je način dobivena široka slika toponimijske građe Lovrana i Lovranštine te njihove uže okolice iz druge polovice 18. stoljeća, a podatci i zaključci ovoga istraživanja mogu poslužiti za daljnje raščlambe prikupljene građe (npr. na fonetsko-fonološkoj, morfološkoj i leksičkoj razini), kao i za različita komparativna istraživanja. Moguće je provesti cjelovitije usporedbe sa suvremenom toponimijom toga prostora, što je tek jednim manjim dijelom već učinjeno, te je iz toga vidljiv višestoljetni kontinuitet dijela toponimijske građe. Usto, nude se mogućnosti i za usporedna proučavanja koja bi uključivala toponimijski materijal iz nekih drugih povijesnih izvora: onih

s istoga prostora, ali iz drugih vremenskih razdoblja, kao i onih iz istoga vremenskog razdoblja, ali s nekih drugih (bliskih) prostora.

Prilog 1. Popis mikrotoponima.¹³²

Transkribirani lik	Potvrđeni lik
<i>Bahova</i>	Bahova (000128)
<i>Bajok</i>	Bagioch (00038), Bajoch (00131)
<i>Bakinovac</i>	Bachinovaz (00014, 00016), Bakinovac (00001), Bakinovaz (00001, 00057, 00089, 00103)
<i>Banovac</i>	Banovaz (00001)
<i>Barićevo</i>	Barichievo (00015)
<i>Baronovac</i>	Baronovaz (00092)
<i>Benigorovo</i>	Benigorovo (00116)
<i>Berčićevo</i>	Bercichievo (00123)
<i>Berdo</i>	Berdo (00038, 00061)
<i>Bergud</i>	Bergud (00147)
<i>Blagdanova</i>	Blacdanova (00002)
<i>Blažićevo</i>	Blasichievo (00079)
<i>Bolkovo</i>	Bolcovo (00134)
<i>Bosotinovo selo</i>	Bosotinovo Sello (00123)
<i>Brajde</i>	Brajde (00107)
<i>Brajdice</i>	Brajdice (00058), Brajdize (00040, 00114)
<i>Brajdine</i>	Brajdine (00081, 00102)
<i>Breg</i>	Breg (00043, 00086, 00107, 00110, 00121, 00146)
<i>Brigača</i>	Brigaza (00048, 00145)
<i>Brusovo</i>	Brusovo (00108)
<i>Buč</i>	Buz (00031)
<i>Bunine</i>	Bunine (00066, 00081, 00095)
<i>Buška</i>	Buzka (00086)
<i>Cere</i>	Cere (00011, 00013, 00054, 00081, 00089, 00111)

132 Na ovome mjestu donosimo popis svih mikrotoponima potvrđenih u korpusu koji je bio predmetom istraživanja, izuzev nekolicine primjera koje nije bilo moguće cjelovito iščitati. Na popis su uvršteni i dvorječni hibridni hrvatsko-talijanski te talijansko-hrvatski mikrotoponimi. Potvrđeni se mikrotoponimi navode abecednim redosljedom. Za svaki se potvrđeni mikrotoponim navodi njegov transkribirani lik, iza kojega slijedi potvrđeni zapis (jedan ili više njih) iz korpusa, a u zagradama se navodi u kojim je segmentima korpusa pojedini mikrotoponim, odnosno njegov zapis zabilježen.

<i>Cerovo berdo</i>	Cerovo Berdo (00037, 00070, 00108, 00118, 00132), Cerovo-Berdo (00079, 00111, 00132)
<i>Čentiovac</i>	Centiovaz (00082, 00105)
<i>Černikovljac</i>	Cernicovgliach (00082, 00095, 00123)
<i>Černjac</i>	Cergniaz (00101)
<i>Činkovo/Kinkovo</i>	Chincovo (00143)
<i>Čisto</i>	Cisto (00083)
<i>Čmarovi dolci</i>	Czmarovi Dolzi (00117)
<i>Dirakovac</i>	Diracovaz (00120)
<i>Dol</i>	Dool (00087)
<i>Dolac grande</i>	Dolaz Grande (00125)
<i>Dolac Vecchio</i>	Dolaz Vecchio (00088)
<i>Dolci</i>	Dolci (00011)
<i>Dolčić</i>	Dolcich (00144)
<i>Dolčić Superiore</i>	Dolcich Superiore (00110)
<i>Dolčići</i>	Dolcichi (00120)
<i>Dolenja vertača</i>	Dogliena vertaza (00110)
<i>Dolenji Lužac</i>	doleni Lusac (00013)
<i>Dolenji umejić puli Škalnic</i>	Dolegni Umegich puli Scalniz (00125)
<i>Doli</i>	Dolli (00067, 00096)
<i>Doli Meštričevi</i>	Dolli Mestrichievi (00117)
<i>Doli na Peščine</i>	Dolli na Peschine (00139)
<i>Draga</i>	Draga (00021, 00036, 00038, 00041, 00062, 00063, 00064, 00087, 00106, 00107, 00131, 00146, 00147, 00149), Dragha (00020)
<i>Draga Mejska</i>	Draga Mejscha (00116)
<i>Dražica</i>	Drasiza (00024, 00085, 00134, 00137, 00139)
<i>Dražice</i>	Drasize (00082, 00088, 00144)
<i>Družina/Družinja</i>	Drusina (00031, 00048, 00086, 00140), Drusigna (00048, 00110)
<i>Gerdi breg</i>	Gherdi Breg (00117, 00124)
<i>Gergerija</i>	Gargheria (00062), Gergarievna (00020)
<i>Gobica</i>	Gobiza (00142)
<i>Grabar</i>	Grabar (00086)
<i>Gradine</i>	Gradine (00125)
<i>Gerbovo</i>	Gherbovo (00089)
<i>Grebeni</i>	Grebeni (00053)
<i>Griže</i>	Grise (00135)

<i>Gubno</i>	Gubno (00047)
<i>Gurlin</i>	Gurlin (00001)
<i>Hadnićevo</i>	Hadnichievo (00132)
<i>Harapićevo</i>	Harapichievo (00123)
<i>Inferiore Kalac</i>	inferiore Callaz (00073)
<i>Ivančevo</i>	Ivancevo (00049)
<i>Jalovac</i>	Gialovaz (00069)
<i>Japnenica</i>	Giapneniza (00129)
<i>Javorovci</i>	Giavorovci (00106)
<i>Javorovo</i>	Giavorovo (00133)
<i>Jelenski dolac</i>	Gielenschi Dolaz (00109)
<i>Jelino</i>	Gellino (00079)
<i>Jugetovo</i>	Giugetovo (00149)
<i>Jurčićevo</i>	Giurcichievo (00107), Jurcichievo (00147)
<i>Jurčinovo</i>	Jurcinovo (00056)
<i>Jurićino</i>	Giuricino (00123)
<i>Jurina</i>	Giurina (00026)
<i>Jurincićevo</i>	Giurincichievo (00065)
<i>Juriševo</i>	Giurisevo (00142)
<i>Jurišino</i>	Giurisino (00056)
<i>Jurovac</i>	Giurovac (00103, 00135)
<i>Kal</i>	Cal (00110)
<i>Kalić</i>	Callich (00001)
<i>Kifulova njiva</i>	Chifulova Gniva (00056)
<i>Kokmanićevo</i>	Cokmanichevo (00015)
<i>Kolombar/Kolonbar</i>	Collombar (00102), Colonbar (00081)
<i>Kolonica</i>	Colonica (00026)
<i>Komunščak</i>	Comunsciach (00135)
<i>Korona</i>	Corona (00040)
<i>Kosača</i>	Cosaza (00030)
<i>Kostanjev dolac</i>	Costagnev-Dolaz (00039, 00070, 00100), Dolaz Costagnev (00070)
<i>Kozarica</i>	Cosarica (00024)
<i>Križišće</i>	Crisischie (00100)
<i>Kučine</i>	Cuchine (00101)
<i>Kuk</i>	Chuch (00040), Cuch (00083), Kuck (00066)
<i>Kurkuljićino</i>	Churkuglicino (00111)

<i>Labinsko</i>	Labinsco (00021, 00032), Labinscho (00077, 00113, 00149)
<i>Lagigino</i>	Laghigino (00131)
<i>Lazić</i>	Lasich (00106)
<i>Lazići</i>	Lasichi (00118)
<i>Ledina</i>	Ledina (00047, 00065)
<i>Lesa</i>	Lesa (00074)
<i>Lešenovica</i>	Lesenoviza (00012)
<i>Lešik</i>	Lesiz (00057)
<i>Lešina</i>	Lessina (00058)
<i>Lešine</i>	Lessine (00015, 00088)
<i>Letaj Cerovo berdo</i>	Letaj Cerovo-Berdo (00132)
<i>Letaj puli Jazvin</i>	Letaj puli jasvin (00132)
<i>Lipica</i>	Lipiza (00086)
<i>Lokva</i>	Loqua (00015, 00021, 00040, 00041, 00068, 00077, 00122, 00133)
<i>Lokvica</i>	Loquiza (00096)
<i>Lovrišino</i>	Lovrissino (00015)
<i>Lug</i>	Lugh (00001)
<i>Lužac</i>	Lusac (00013), Lusaz (00033, 00046)
<i>Lužin</i>	Lusin (00044)
<i>Lužina</i>	Lusina (00020, 00054)
<i>Malče</i>	Malce (00001)
<i>Mali Dečanj</i>	Mali Decajn (00053)
<i>Mali Doli</i>	Mali-Doli (00098, 00126)
<i>Mali doli na Berceh</i>	Mali Doli na Berceh (00098)
<i>Mandrija</i>	Mandria (00062)
<i>Marčinovo</i>	Marcinovo (00050)
<i>Marinčićevo</i>	Marincichievo (00039)
<i>Marino</i>	Marino (00091)
<i>Marinsko</i>	Marinsco (00015)
<i>Markočevac</i>	Marcocevaz (00086)
<i>Markočevo</i>	Marcocevo (00131)
<i>Masarov dolac</i>	Massarov Dolaz (00037)
<i>Mataškovo</i>	Matascovo (00030)
<i>Meje</i>	Megie (00126)
<i>Meštrićevi redi</i>	Mestrichievi Redi (00031)

<i>Meštrićevo</i>	Mestrichievo (00031)
<i>Mihovile</i>	Mihovile (00134)
<i>Mikuličićevo</i>	Mikulicichievo (00061)
<i>Mlaka</i>	Mlaca (00062), Mlaka (00020)
<i>Movica/Moviča</i>	Mouiza (00023)
<i>Mrakovo</i>	Mracovo (00029, 00049, 00091, 00132)
<i>Muračko</i>	Muracko (00001)
<i>Mušino</i>	Musino (00132), Mussino (00037, 00107)
<i>Mušinovo</i>	Musinovo (00132)
<i>Muzarićevo</i>	Musarichievo (00037, 00108)
<i>Muzarina</i>	Musarina (00106)
<i>Na Berceh</i>	na Berceh (00098)
<i>Na Brege</i>	na Breghe (00138)
<i>Na Brusovem</i>	na brussovem (00004), na Brussovem (00007)
<i>Na Čiste</i>	na Ciste (00041)
<i>Na Dečanj</i>	na Decajn (00067)
<i>Na Diračje pod vas</i>	na dirache pod Vas (00080)
<i>Na Diračju</i>	na Dirazgiu (00126)
<i>Na Dolčiće puli Bara</i>	Na Dolcichie puli Bara (00101)
<i>Na dolčine</i>	na Dolcine (00059)
<i>Na Japnencih</i>	na Giapnencizah (00005)
<i>Na Juričeven</i>	na Giurizeven (00047)
<i>Na Karičeven</i>	na Carichieven (0070)
<i>Na Kontovičinen</i>	na Contovicinen (00132)
<i>Na korite</i>	na Corite (00080)
<i>Na Korone</i>	Na Corone (00080)
<i>Na Laze</i>	na Lase (00072)
<i>Na Lokvice</i>	na Loquize (00111), na Loqvice (00013)
<i>Na Luketičeven</i>	na Lucetichieven (00056)
<i>Na Maničinen</i>	na Manicinen (00138)
<i>Na Marinskon</i>	na Marinscon (00050)
<i>Na Markočeven</i>	na Marcoceven (00031, 00064)
<i>Na Mikuličićeven</i>	na Miculicichieven (00049)
<i>Na Mlake</i>	na Mlache (00030)
<i>Na Mušičinen</i>	na Musicinen (00100)
<i>Na Mušinen</i>	na Mussinen (00004)
<i>Na muzariće</i>	na Musarichie (00049), na Musaricze (00004, 00007)

<i>Na Papino</i>	na Papino (00138)
<i>Na Pastirsken</i>	na Pastirschen (00066, 00081)
<i>Na Perileh</i>	na Perileh (00135)
<i>Na Plovce</i>	na Plovze (00047)
<i>Na Potoke</i>	na Potoke (00075)
<i>Na Ravneh</i>	na Ravneh (00081)
<i>Na Redičeven</i>	na Redichieven (00117)
<i>Na staren Teržnen</i>	na staren tersnien (00002)
<i>Na starine</i>	na Starine (00125)
<i>Na Sojovce/Šojovce</i>	na Sojovze (00053)
<i>Na Teržnen</i>	na Tersnen (00038)
<i>Na Varince</i>	na Varinze (00062)
<i>Na vase</i>	na Vase (00072)
<i>Na verh Šije</i>	Naverghsie (00063)
<i>Na Verte</i>	na Verte (00043)
<i>Na Zavale</i>	na Zavale (00037)
<i>Na Zaverhe</i>	na Zaverhe (00096)
<i>Na Žlebiće</i>	na Slebice (00035)
<i>Nad dolac</i>	Nad-Dolaz (00132)
<i>Nad Gurlin</i>	Nad-Gurglin (00096)
<i>Nerezine</i>	Neresine (00013, 00025, 00077, 00082, 00089, 00111, 00129, 00134)
<i>Njiva</i>	Gniva (00056, 00062, 00080, 00103, 00115, 00129)
<i>Njiva Grande</i>	Gniva Grande (00135)
<i>Njivica</i>	Gniviza (00035, 00085, 00139, 00144)
<i>Njivina</i>	Gnivina (00141)
<i>Obadnjić</i>	Obadgnich (00032, 00082, 00135)
<i>Ograda</i>	Ograda (00030, 00038, 00053, 00063, 00072, 00126, 00148)
<i>Opad</i>	Opad (00135)
<i>Orbanovščina na Diračju</i>	Orbanovschina na Dirazgiu (00126)
<i>Padova</i>	Padova (00131)
<i>Padova Draga</i>	Padova-Draga (00080)
<i>Paljine</i>	Pagliene (00086), Pagline (00127)
<i>Papica</i>	Papiza (00081)
<i>Pecovo/Pečovo</i>	Pezovo (00047, 00057, 00084)
<i>Peharova/Peharovo</i>	Peharova (00068, 00072, 00077, 00114), Peharovo (00014)

<i>Pelova</i>	Pelova (00075), Pellova (00107, 00122)
<i>Perilo</i>	Perilo (00001)
<i>Peščina</i>	Peschina (00037, 00143)
<i>Petrovsko</i>	Petrosco (00061), Petrovsko (00061)
<i>Piccole Šijce</i>	piccole Sijze (00071)
<i>Plešine</i>	Plesine (00062)
<i>Plovanova leha</i>	Plovanova Leha (00123)
<i>Počivala</i>	Pocivala (00030)
<i>Pod babun</i>	pod Babun (00131)
<i>Pod Baronovci</i>	pod Baronovci (00134)
<i>Pod Bosotinić</i>	pod Bossotinich (00123)
<i>Pod Dražicu</i>	pod Drasizu (00134)
<i>Pod dvor</i>	pod Duor (00125, 00132)
<i>Pod dvorišće</i>	pod Duorischie (00108)
<i>Pod Grabar</i>	pod Grabar (00126)
<i>Pod Geržanićev dolac</i>	pod Ghersanichev Dolaz (00037)
<i>Pod Kontovicu</i>	pod Contovizu (00132)
<i>Pod Kalicun</i>	pod Callizun (00014)
<i>Pod Knezgrad</i>	PodKnesGrad (00073), PodKnezGrad (00087), pod-Knes-Grad (00096)
<i>Pod Koron</i>	pod Coron (00065)
<i>Pod Lokvicu</i>	Pod Loquizu (00053)
<i>Pod Lovrišin</i>	pod Lovrisin (00108)
<i>Pod Njivinu</i>	pod Gnivinu (00082)
<i>Pod Pešćinun</i>	pod Peschinun (00108), pod peschinun (00004, 00007)
<i>Pod Prisunac</i>	pod Prisunaz (00045)
<i>Pod ružmarin</i>	pod Rusmarin (00047)
<i>Pod Solini</i>	pod Solini (00120)
<i>Pod Terdićev dolac</i>	pod Terdichiev Dolaz (00120)
<i>Pod Uporicu</i>	pod Uporizu (00080, 00088, 00147)
<i>Pod Vert</i>	Podvert (00035)
<i>Pod Zali kuk</i>	podZalicuch (00124)
<i>Pod Zubanov kalić</i>	pod Zubanov Callich (00048)
<i>Podkućac</i>	Podcuzaz (00049)
<i>Poli černike</i>	Poli cerniche (00001)
<i>Potočić</i>	Potocich (00035, 00124)

<i>Potok</i>	Potoch (00053)
<i>Potok pod Kalci</i>	Potoch pod Kalzi (00141)
<i>Pred Goricun</i>	pred-Gorizun (00096)
<i>Pred Lužinun</i>	pred Lusinun (00036, 00062, 00063, 00138)
<i>Pred pećun</i>	pred pechiun (00088)
<i>Pred Slapi</i>	pred Slapi (00131)
<i>Presika</i>	Presika (00088)
<i>Progon</i>	Progon (00035)
<i>Prohodi</i>	Prohodi (00048)
<i>Puli Bara</i>	Puli Bara (00101)
<i>Puli groti</i>	puli Groti (00134)
<i>Puli Laze</i>	puli Laze (00056)
<i>Puli mirine</i>	puli Mirine (00101)
<i>Puli Potok</i>	puli Potoch (00084)
<i>Puli Rupi</i>	puli Rupi (00106)
<i>Puli Sirja/Širja</i>	Puli Sirgia (00116)
<i>Puli Solin</i>	puli Solin (00134)
<i>Radićevo</i>	Radichievo (00035)
<i>Redićevo</i>	Redichievo (00124)
<i>Randačev žleb pod put</i>	Randacev Sleb pod put (00108)
<i>Raspaljine</i>	Raspagline (00020, 00062, 00087)
<i>Rastočine</i>	Rastochine (00047)
<i>Ravne</i>	Raune (00089, 00102), Ravne (00021, 00134)
<i>Rebar</i>	Rebar (00144)
<i>Redi Masarovi</i>	Redi Massarovi (00053)
<i>Repićevo</i>	Repichievo (00086, 00110)
<i>Rupa</i>	Rupa (00135)
<i>Rupa Cerovo berdo</i>	Rupa Cerovo Berdo (00037), Rupa cerovo Berdo (00108)
<i>Sadi</i>	Sadi (00034, 00127)
<i>Sadić</i>	Sadich (00117)
<i>Savorovo/Šavorovo</i>	Savorovo (00034)
<i>Selino</i>	Selino (00090)
<i>Selo</i>	Selo (00016, 00123, 00132), Sello (00001, 00035, 00037, 00047, 00049, 00060, 00088, 00096)
<i>Selo staro</i>	Selo Staro (00016)
<i>Selo Vecchio</i>	Selo Vechio (00047)

<i>Sikulovo/Šikulovo</i>	Siculovo (00049)
<i>Sinokoše</i>	Sinocosse (00053, 00059, 00072, 00088, 00096, 00117, 00129, 00134)
<i>Sinokoše Inferiori</i>	Sinocosse inferiori (00072)
<i>Sinokoše Superiori</i>	Sinokosse Superiori (00072)
<i>Skocanovac/Škocanovac/ Skočanovac/Škočanovac</i>	Scozanovaz (00090)
<i>Slapi</i>	Sclapi (00030)
<i>Soline</i>	Soline (00116)
<i>Sopra Bajok</i>	Sopra Bajoch (00065)
<i>Sopra Bar</i>	sopra Baar (00101)
<i>Srednji del</i>	Sredni-del (00132)
<i>Stari Lešik</i>	stari Lesicz (00142)
<i>Stepanićevo</i>	Stepanichevo (00123)
<i>Superiore Kalac</i>	Superiore Callaz (00073)
<i>Superiori Dražice</i>	Superiori Drasize (00036)
<i>Supinovac</i>	Supinovaz (00114)
<i>Supinovac Baričev</i>	Supinovacz Barichev (00011)
<i>Svićevo/Švićevo</i>	Svichievo (00081)
<i>Šepčičeva draga</i>	Sepcichieva Draga (00106)
<i>Šijce</i>	Sigizze (00001), Sijce (00035, 00066), Sijze (00072)
<i>Škabča draga</i>	Scabza-Draga (00101)
<i>Škaje</i>	Scagie (00132)
<i>Škaljavićevo</i>	Scagliavichievo (00082)
<i>Škrljevo</i>	Sherglievo (00086, 00110)
<i>Škulje</i>	Scuglie (00072, 00081, 00102)
<i>Škuljice</i>	Scuglize (00134)
<i>Šorićevo</i>	Sorichievo (00038, 00063)
<i>Talen/Taler</i>	Talen/Taler (00023)
<i>Tamnice</i>	Tamnize (00087)
<i>Teran</i>	Teran (00142)
<i>Teržan Superiore</i>	Tersan Superiore (00063)
<i>Teržno</i>	Tersno (00131)
<i>Tisva</i>	Tisva (00134)
<i>Torkula</i>	Torcula (00082)
<i>Turnarovo</i>	Turnarovo (00077)
<i>Uglavićevo</i>	Uglavichievo (00091)

<i>Uplovac</i>	Uplovaz (00047, 00088)
<i>Va Papice</i>	va Papice (00081)
<i>Va Potoke</i>	va Potoche (00063)
<i>Va verhe</i>	Va verhe (00012)
<i>Va Žlebe</i>	Va Slebe (00134)
<i>Varinac</i>	Varinaz (00110)
<i>Vela njiva</i>	Vella Gniva (00135)
<i>Vertac</i>	Vertaz (00110)
<i>Vertić</i>	Vertich (00095)
<i>Vertina</i>	Vertina (00122)
<i>Vrutki</i>	Urutchi (00079), Uurutchi (00149), Vrutchi (00042)
<i>Vulačno/Vulašno</i>	Uulacno (00147), Vulasno (00131)
<i>Za Bregon</i>	Za Bregon (00147)
<i>Za Dolcen</i>	Za Dolcen (00101)
<i>Za dvoron</i>	Za Duoron (00047)
<i>Za Gobicun</i>	Za Gobicun (00142)
<i>Za Gradac</i>	Za Gradaz (00047)
<i>Za Tuskićev/Tuščićev/ Tuš-kićev križ</i>	za Tuschichieu Cris (00084)
<i>Za veršak</i>	Za Versach (00049), za versach (00009)
<i>Zad stenun</i>	Saad Stenun (00108)
<i>Zadka/Zatka</i>	Sadka (00072), Zadka (00056), Zatka (00013)
<i>Zadka Kovčičeva</i>	Zadka-Covcichieva (00132)
<i>Zagora</i>	Zagora (00071)
<i>Zahanovo</i>	Zachanovo (00077)
<i>Zakućac</i>	Zakuzaz (00132)
<i>Zardin/Žardin</i>	Zardin (00118)
<i>Zatrep</i>	Zatrep (00084)
<i>Zavala</i>	Zavala (00055, 00079, 00132)
<i>Zvanićevo</i>	Suanichievo (00091)
<i>Žimac/Žimač</i>	Simaz (00121), Zimaz (00057)
<i>Žleb</i>	Sleb (00023, 00031, 00135)
<i>Žlebi</i>	Slebi (00127)
<i>Žlebi Superiori</i>	Slebi Superiori (00127)
<i>Žlebek</i>	Slebek (00086)

Izvor

1. Državni arhiv u Rijeci, HR-DARI, *Fond 41: Javni bilježnici Rijeke i okolice*, svezak 24 (1756. – 1796.).

Literatura

1. Bertoša, Slaven. 2006. „Povijesna antroponimija i toponimija Barbanštine i Rakaljštine početkom XIX. stoljeća“. *Identitet Istre – ishodišta i perspektive*. Marino Manin, Ljiljana Dobrovšak, Gordan Črpić i Robert Blagoni (ur.). Zagreb: Institut društvenih znanosti Ivo Pilar, str. 85–99.
2. Boerio, Giuseppe; Daniele Manin. 1829. *Dizionario del Dialecto Veneziano*. Venezia: Santini. URL: <https://books.google.hr/> (10. prosinca 2019.).
3. Crnić Novosel, Mirjana; Ivana Nežić. 2014. „Pun naručaj nepozabjenih lovranskih besed“. *Zbornik Lovranščine*, 3, str. 21–37.
4. Deanović, Mirko; Josip Jernej. ¹⁰1991. *Talijansko-hrvatski rječnik*. Zagreb: Školska knjiga.
5. Doričić, Robert; Ivana Eterović. 2014. „Antroponimija u ispravama lovranskoga notarskog ureda iz druge polovice 18. stoljeća“. *Zbornik Lovranščine*, 3, str. 163–188.
6. Doričić, Robert; Ivana Eterović. 2016. „Teštamenti lovranskog notarijata – pogled u svakodnevicu Lovranštine druge polovice 18. stoljeća“. *Zbornik Lovranščine*, 4, str. 59–72.
7. Eterović, Igor. 2016. „Prilog istraživanju mikrotoponimije Lovranščine: mikrotoponimija Lovranske Drage i Visočica“. *Zbornik Lovranščine*, 4, str. 163–216.
8. Eterović, Igor. 2018. „Obalna toponimija Lovranštine“. *Zbornik Lovranščine*, 5, str. 215–234.
9. Eterović, Igor; Frane Babić. 2014. „Prilog istraživanju toponimije Lovranščine: mikrotoponimija Tuliševica“. *Zbornik Lovranščine*, 3, str. 189–232.
10. Eterović, Igor; Ivana Eterović. 2013. „Devet lovranskih oporuka iz druge polovice 18. stoljeća: povijesna i jezična analiza“, *Histria: Godišnjak Istarskoga povijesnog društva*, 3, str. 61–97.
11. Eterović, Ivana; Igor Eterović. 2012. „Devet oporuka iz lovranske kancelarije na hrvatskome jeziku iz 18. stoljeća pohranjenih u Državnome arhivu u Rijeci“. *Zbornik Lovranščine*, 2, str. 35–84.
12. Gilić, Stanislav. 1987. „Obalni toponimi u Lovranštini“. *Liburnijske teme*, 6, str. 139–143.
13. Gilić, Stanislav. 1998. „Toponimija u katastarskim kartama Općine Lovran s početka XIX. stoljeća“. *Lovran u XIX. stoljeću (Posebno izdanje Biltena Općine Lovran)*. Amir Muzur (ur.). Lovran: Poglavarstvo Općine Lovran, str. 12–14.
14. Gotthardi-Pavlovsky, Beata. 1987. „Lovranština – ruralni prostori i sadržaji“. *Liburnijske teme*, 6, str. 145–161.
15. HJP = *Hrvatski jezični portal*. URL: <http://hjp.znanje.hr/> (10. prosinca 2019.).
16. Horvat, Joža. 2018. *Toponimija ludbreške Podravine*. Doktorski rad. Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet.

17. Ivetac, Just. 1982. *Istarski toponimi*. Pula: Istarska naklada.
18. Mandić, Oleg. 1957. „Brigača. Razvojni put jednoga pravnog običaja u kastavskoj gosposštiji“. *Vjesnik Državnog arhiva u Rijeci*, 4, str. 7–55.
19. Skok, Petar. 1971. *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, knj. 1 (A – J). Zagreb: JAZU.
20. Skok, Petar. 1972. *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, knj. 2 (K – poni¹). Zagreb: JAZU.
21. Skok, Petar. 1973. *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, knj. 3 (poni² – Ž). Zagreb: JAZU.
22. Skračić, Vladimir. 2011. *Toponomastička početnica: osnovni pojmovi i metoda terenskih istraživanja*. Zadar: Sveučilište u Zadru – Centar za jadranska onomastička istraživanja.
23. Šimunović, Petar. 2005. *Toponimija hrvatskoga jadranskog prostora*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.
24. Šimunović, Petar. 2006. *Hrvatska prezimena*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.
25. Šimunović, Petar. 2009. *Uvod u hrvatsko imenoslovlje*. Zagreb: Golden marketing – Tehnička knjiga.
26. *Učka: park prirode*. 2006. Lovran: Javna ustanova „Park prirode Učka“ (karta).
27. Vidović, Domagoj. 2014. *Zažapska onomastika*. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.
28. Viškanić, Damir. 2002. *Quaderna capituli Lovranensis*. Lovran – Rijeka: Adamić – Katedra Čakavskog sabora Opatija.
29. Vuković, Siniša. 2007. „Onomastička terminologija“. *Čakavska rič: polugodišnjak za proučavanje čakavske riječi*, XXXV/1, str. 139–185.

Summary

TOPONYMS IN TESTAMENTS AT THE LOVRAN NOTARY OFFICE FROM THE SECOND HALF OF THE 18TH CENTURY

Documents from the Lovran Notary Office, which present a part of the *Public Notaries in Rijeka and its surroundings* collection, have been archived in the State Archives in Rijeka. They represent an extensive source of data for research into the history of Lovran, the Lovran surroundings and its neighbouring municipalities in the 18th and 19th centuries. At the same time, they also present very valuable linguistic resources. Previous research into the archival fund of the Lovran Notary Office from the second half of the 18th century has highlighted the great onymic wealth, which can primarily be found in testaments in Italian, as a stimulating source for different onomastic research. Since the anthroponymic material from 141 testaments written in Italian in the period from 1756 to 1796 has already been described, and since only a small part of the toponyms recorded in these testaments have been included in studies on the contemporary toponymy of Lovran and the Lovran surroundings, the focus of this research paper is on the entire toponymic corpus contained in 150 testaments written in Croatian and Italian from the same time period. The paper presents the complete list and description of extracted oikonyms and microtoponyms, while an extensive microtoponymic corpus is divided by a motivational criterion as well as structural and formational criteria, in order to ultimately create an as complete as possible picture of the toponymy of the Lovran surroundings in the second half of the 18th century.

Keywords: Lovran, 18th century, testaments, toponymy, oikonyms, microtoponyms